

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selens-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. za roditelje: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo

Zgodovinski dan za našo severno mejo

Znan je naravni razvojni zakon, ki ga je neštokrat izpričala zgodovina narodov in držav in ki pravi: V velikih dobah, v odločilnih trenutkih svoje zgodovine in usode poraja zdrav, zrel in vitalen narod iz svoje sredine velike može, ki zro z daljnovidnostjo, bistrino in pogumom v novo dobo, da lahko vodijo svoj rod v lepše, sončnejše dneve. Pred dvajsetimi leti je napočil tudi za naš rod trenutek zgodovinsko preizkusne pomembnosti. Tedaj je čas kovač potrkal tudi na vrata naše usode z vprašanjem: mar smo dorasli zahtevi odločilnega trenutka? Mar so iz sredine naše krvne skupnosti vznikli veliki može pomembnega poslanstva in višje namenitve?

To usodno vprašanje je bilo za nas rešeno v pozitivnem smislu. Poslanstvo narodnih voditeljev, ki nam jih je velika doba naklonila, se je izpolnilo. Vzšli smo v lepše zarje.

Tudi ob naši severni meji se je tedaj pred dvajsetimi leti odločil potek dogodkov v naš prid. Izvršna sila mariborskega Narodnega sveta je bila živo, plastično utelešena v osebnosti narodnega generala Rudolfa Maistra-Vojanovca. Njegov svetli lik je danes že ves ožarjen v svitu zaslužene legendarnosti. Pavičeno presojo njegovih del in hrabrih odločitev osvetljujejo zgodovinski prameni njegove velike vesti in poklicnosti.

Bodoči zgodovinar, ki bo z nekoliko bolj oddaljen razgledne točke motril tok revolucionarnih dogodkov v Mariboru pred l. 1918., ne bo mogel pri njih ocenjevanju mimo razmišljanja, kakšna usoda bi neki doletela generala Maistra in njegove, če bi se razletel borbe za narodni obstanek nepričakovano premaknil v drugo smer. Takšno razmišljanje je potrebno za ponazoritev visoke stopnje rizika, ki je bil povezan s prelamljanjem preteklosti ob naši severni meji, kjer se je skozi desetletja preizkušala odporna moč, vitalna sila našega naroda.

Naključje je nagradilo kompleks težav in komplikacij, ki jih je moral general Maister odstranjevati, da je lahko izvršil svoje osvobodilno delo. V treh fazah so potekale njegove akcije. V prvi etapi, ki je trajala od prvih dni prevrata, je bilo treba misliti na vzdrževanje reda in miru ob neštetih vojaških transportih, ki so šli skozi Maribor. Treba je bilo misliti na formiranje lastne, zanesljive vojske. V obeh pogledih je moral general Maister po večini nastopati in ukrepati samostojno, na lastno pest in lastno odgovornost. Takšni samostojni postopki so nam prinesli k sreči mnogo koristnega, bili pa so ne malokrat silno riskantni. Med drugim je izdal general Maister dne 10. novembra 1918 na lastno pest mobilizacijsko povelje, ki mu je omogočilo formacijo pehotnega polka, topništva in konjenice.

Maistrovi mobilizaciji je sledila mobilizacija Nemcev in ponemčencev, ki so tudi izdali svoj mobilizacijski razglas. S tem se je stanje v Mariboru in v vsem njegovem zaledju kompliciralo in zaostriilo in tako je nastopila druga etapa: izčiščenje Maribora. K temu so silile zaupne informacije, ki so vsebovale važne reči. Mariborski mestni svet, ki je bil zaradi takratnega za Nemce prikojenega volilnega reda v nemških rokah, je z velikimi zneski podprl formiranje znane zelene garde, ki je tabarila v stari dravski vojašnici. Zeleni gardisti so neprestano uprizorjali incidente, tako da je bilo vzdrževanje reda in miru v Mariboru ter v vsem obmejnem ozemlju obetno ogroženo. V takšnem stanju, ki je moralo nujno voditi v anarhijo, je mogel odločiti in začeti edino energičen postopek. Oficirji so prigovarjali svojemu generalu, naj udari in naj razoroži zeleno gardo. In ko so se incidenti ponavljali vedno češče in je 18. novembra 1918 oddelek nemške patrole napadel oddelek Maistrovih borcev na državnem mostu ter ustrelil dragonca Vauhniko, se je general Maister odločil.

Dogodki so si sledili z bliskovito naglico. Poveljnik zelene garde polkovnik Kodolich se je tajno odpeljal v Gradec po navodila za razorožitev Maistrovih borcev. General Maister, ki je bil o tem točno poučen, je 22. novembra popoldne zapregel svoje oficirje, da bodo molčali ko grob glede namere razorožitev zelene garde. Istega dne zvečer je bil načrt za razorožitev točno izveden. 23. novembra ob 4. zjutraj je napočil usodni trenutek. V teku pol ure je bila brezhibno izvršena razorožitev zelene garde v dravski vojašnici, na Pobrežju in Melju. Druga etapa Maistrovega dela je bila končana. Sedaj šele je nastopila tretja faza, osvoboditev vsega obmejnega ozemlja v širokem zamahu od Špilja do Radgone, od Lučan in Kaple do Murske Sobote. Niso obveljale povsod meje, kakor jih je začrtal Maistrov meč, toda one so omogočile našim diplomatom, da so vsaj v štajerskem odseku rešili skoro vso taktat še slovensko zemljo.

PARIZ V PRIČAKOVANJU ANGLEŠKIH DRŽAVNIKOV

Pariški sestanek bo nova velika manifestacija angleško-francoskega sodelovanja v mednarodni politiki

Pariz, 22. nov. a. Chamberlainov in Halifaxov obisk v Parizu bo imel značaj nove manifestacije prijateljstva in sodelovanja Anglije in Francije. Glede na mednarodno politiko bo njihova izmenjava misli imela na eni strani praktičen pomen, na drugi strani pa bo informativnega značaja. Razgovor, ki ga bosta imela angleška ministra v četrtek s francoskimi ministri, bo prvi po monakovskem sporazumu ter bo posvečen okrepitvi diplomatskih odnosov in proučevanju možnosti, v katere so upali takoj po sklenitvi monakovskega sporazuma. V zvezi s tem smatrajo, da sta potovanje rumunskega kralja Karla v Pariz in London ter obisk Nj. Vis. kneza Pavla v Londonu osnovni element za ocenitev stališča Rumunije in Jugoslavije glede na novi položaj v srednji Evropi. Tudi vprašanje sredozemskega morja bo na dnevnem redu razgovorov. Govorili bodo o španskem vprašanju, položaju na Daljnem vzhodu in gospodarskem položaju v srednji Evropi. Zagotavljajo, da vprašanja kolonij ne bodo načeli, francoski in angleški ministri pa bodo brzkone proučili vprašanje varnosti prometa s kolonialnimi posesti in v zvezi s tem tudi oboroževanja.

Spremenjeni Chamberlainovi načrti

London, 22. nov. o. Pred razpravo o židih se je sročil v poslanski zbornici v okviru cele vrste interpelacij razvila tudi zanimiva razprava o jutrišnjem obisku

angleških državnikov v Parizu. Izkazalo se je, čeprav Chamberlain v svojih odgovorih na razna vprašanja tega ni izrecno povedal, da bi moral imeti njegov pariški obisk po prvotnih zasnovah povsem drug značaj in vsebino. Chamberlain je nameraval francoske državnike pripraviti za nadaljnja angleško-nemška pogajanja in jih pridobiti za končni sporazum z njihovo vzhodno sosedo, poslednji dogodki, zlasti pa židovski problem, pa so Angliji prekržali njene lastne račune. Tako ne bo Chamberlainu in Halifaxu v Parizu preostalo ničesar drugega, kakor da se s francoskimi državniki dogovorita o takojšnji izvedbi tehniških sporazumov angleških in francoskih vojaških strokovnjakov. Pariški razgovori se bodo potem takem razvijali povsem na področju skupne vojaške obrambe obeh velesil, posebno pa vzajemnega sodelovanja letalskih sil. Kakor zatrjujejo, bo sklenjen definitivni sporazum o tem, da bo Anglija v bodoče do skrajnosti izpolnila svoje lovsko letalstvo, medtem ko si bo Francija po možnosti organizirala najjačje napadalne letalske sile na svetu.

Seja angleške vlade

London, 22. nov. v. Angleška vlada je imela dopoldne v Downing streetu svojo običajno tedensko sejo, ki je bila zaradi jutrišnjega odhoda Chamberlaina in Halifaxa v Pariz namesto jutri še danes. Na seji so razpravljali o vseh vprašanjih, o katerih bo govora na pariškem sestanku.

Chvalkovsky ne kandidira več za prezidenta ČSR

Ostal bo še dalje zunanji minister, za predsedniškega kandidata pa je dobočen dr. Hacha

Praga, 22. nov. h. Še konec preteklega tedna je veljalo za gotovo, da je zunanji minister dr. Chvalkovsky edini kandidat za novega prezidenta ČSR in da bo gotovo izvoljen. Določeno je že bilo, da se bo narodno predstavništvo sestalo že jutri ali v četrtek k izvolitvi Chvalkovskega za prezidenta. Medtem pa so nastopili tehnični momenti, ki govore proti kandidaturi Chvalkovskega. Dva najvažnejša sta ta, da Chvalkovsky iz osebnih razlogov sam ni navdušen za kandidacijo in pa da je za državo v sedanjih prilikah bolje, ako ostane še dalje zunanji minister. Včeraj so se sestali zastopniki vlade in političnih strank, da so se posvetovali o argumentih za izvolitev Chvalkovskega in proti nji. Prevaldali so slednji in sklenjeno je bilo, da se njegova kandidatura opusti.

Tako je nastal nov položaj, ki je zahteval obnovo pogajanj med Čehi in Slovaki ter tudi med češkimi strankami. Pogajanja so se začela že včeraj in so se nadaljevala danes ves dan. Proti večeru je bil dosežen sporazum, po katerem naj se postavi kot skupni kandidat za prezidenta sedanjih predsednik vrhovnega sodišča dr. Emil Hacha. Novi kandidat je star 66 let in je bil že Avstriji član vrhovnega upravnega sodišča na Dunaju. Po prevratu se je takoj stavil na razpolago čekoslovaški vladi ter je organiziral višje sodstvo čekoslovaške republike. V uradniški vladi dr. Černega je bil pred leti tudi pravosodni minister. Na glasu je kot odlični jurist in človek širokih pogledov Masarykovega kova.

Slovaški zastopniki so nocoj odpotovali v Bratislavo, kjer se bodo o vprašanjih, ki so v zvezi z volitvami prezidenta, ponovno posvetovali z avtonomno slovaško vlado. Težave so nastale zaradi tega, ker so se Slovaki postavili sedaj na stališče, da mora biti predsednik bodoče vlade Slovak, če bo prezident republike Čeh. Zunanji minister bo ostal dr. František Chvalkovsky in zato odpade prvotna kandidatura Slovaka dr. Krna. Razen tega vežejo Slovaki volitve prezidenta s pooblastilnim zakonom in zahtevajo, da določbe pooblastilnega zakona ne smejo veljati tudi za Slovaško. Ker pa gre za važne ustavne določbe, ni mogoče izvesti posameznih pokrajin. O tem se vodi sedaj pogajanja. V praških krogih upajo, da bo prišlo verjetno že jutri do zadovoljivega sporazuma. Volitve prezidenta bodo potem najbrže v petek ali soboto. Narodno predstavništvo

23. november pa je ostal zgodovinski datum v povestnici naše lepe severne prestolnice. Ta dan proslavlja mariborski pehotni polk s svojo tradicionalno slavo v spomin na pomembne, odločilne dogodke pred 20 leti, ko je bila usoda Maribora po razorožitvi zelenih gardistov dokončno odločena v naš prid. 23. november je noveličal slavo generala Maistra in njegovih borcev ter je ustvaril osnove, na katerih sloni nepričakovani nacionalno-kulturni in gospodarski razmah povojnega Maribora ter vsega njegovega zaledja. 23. november 1918 nam je prinesel varnost nacionalnega obstanka in varnost posesti na barikadah, ki jih je skozi desetletja v silnem naletu zaman ogrožal val tujeja pritiska.

bo sklicano brzojavno. Pri volitvah prezidenta bo sodelovalo okoli 344 senatorjev in poslancev.

Tudi senat odobril zakona o federalizaciji ČSR

Praga, 22. novembra v. Senat je danes popoldne soglasno sprejel čba od poslanske zbornice že odobrena zakona o avtonomiji Slovaške in Podkarpatske Rusije. Za zakon o slovaški avtonomiji je glasovalo 71, za zakon o avtonomiji Podkarpatske Rusije pa 79 senatorjev. To je vsi, ki so bili na seji navzoči. Komunistični senatorji so pred glasovanjem zapustili sejo.

Likvidacija šramkove stranke

Praga, 22. novembra. AA. (DNB) Moravsko krilo klerikalne ljudske stranke je sklenilo, da se tudi pridruži narodni uniji. Ta stranka bo zaradi tega z razpolagala z absolutno večino v poslanski zbornici z 231 proti 115 poslanci, kolikor jih imajo vse ostale stranke skupaj.

Razpust socialistične stranke na Slovaškem

Bratislava, 22. nov. h. Slovaška vlada je danes razpustila slovaško narodno delavsko stranko, ki je veljala za naslednico bivše socialno demokratske stranke. Na Slovaškem obstoja sedaj samo slovaška ljudska stranka kot edina politična organizacija slovaškega naroda.

Nemška objava o novi spremembi meje

Berlin, 22. novembra. br. Uradni poročevalski urad DNB poroča, da je z zadnjimi korekturami državna meja med Nemčijo in Češkoslovaško v bistvu popravljena po etnografskih načelih. Nemčiji je priključena cela vrsta občin z nemškim prebivalstvom, dočim so Čehi dobili nekatero občine s češkim prebivalstvom. Tako je bila meja popravljena zapadno od Znojma, kjer je izravnana dosedanja trikot, ki je segal do stare avstrijske meje. Pri Břeclavu (Lundenburgu) je vzpostavljena svojevčasna avstrijsko-moravska meja. Na štirih mestih je bila meja popravljena iz prometno-političnih razlogov, kakor to predvideva monakovski sporazum. Gre za manj pomembno ozemlje med Češko Lipo in Libenicami. DNB zavrača trditve inozemskega tiska, da bi Nemčija s tem došla zopet večje število Čehov pod svojo oblast ter pravi, da se je s to zamenjavo prebivalstvo samo izenačilo.

Prodaja židovskih trgovin v Nemčiji

Berlin, 22. nov. AA. (DNB): Prodaja židovskih trgovin nemškimi trgovcem se vrši z največjo brzino. Skoro vsak dan se pojavljajo na dosedanjih židovskih trgovinah napisi, da je podjetje prešlo v arijsko posest. Krogi, ki podeljujejo za to kredite, pravijo, da nemška vlada sama nikjer ne nastopa kot kupec. Za vsako skladišče blaga se plačuje polna cena.

Postani in ostani član vodnikove družbe!

Misija generala Bodenschatzta v Londonu

London, 22. nov. o. »Evening Post« poroča, da je nemški letalski general Bodenschatz prišel v London zaradi letalskega oboroževanja. Sporočil je Chamberlainu, da je Nemčija pripravljena skleniti letalski pakt z Nemčijo in Francijo, po katerem bi se omejilo letalsko oboroževanje, poleg tega pa bi se v primeru vojne omejila uporaba strupenih plinov in težkega topništva. »Star« pravi, da je hotela nemška vlada na ta način opozoriti Anglijo, naj ob priliki jutrišnjega obiska svojih državnikov v Parizu ne ojači svojega tehr »nega sodelovanja s Francijo, ker bi s tem izzvala v Nemčiji le reakcijo, da bi se nemška oborožitev v zraku le še bolj pospešila.

Nemški poslanik pri Bonnetu

Pariz, 22. nov. h. Zunanji minister Bonnet je imel dopoldne daljši razgovor z nemškim poslanikom grofom Welczekom o raznih vprašanjih, ki so v zvezi s francosko-nemškim zблиžanjem. Bonnet je nato sprejel tudi češkoslovaškega poslanika dr. Osuskega, ki se je včeraj vrnil iz Prage. Za jutri ob 10. dopoldne je sklicana v Elizejsko palačo seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna.

Nemčija odločno zavrača poljsko-madžarsko gonjo

Vztrajati hoče pri dunajski sodbi glede Podkarpatske Rusije

Berlin, 22. novembra. h. Nemški tisk se še vedno bavi z nenavadnimi metodami, ki se jim poslužujeta Poljska in Madžarska, da bi v Podkarpatski Rusiji izzvali nevarnost, ki se po sodbi nemškega tiska ne sme podcenjevati. Tudi v nemškem radiu zelo ostro zavračajo propagando poljskega in madžarskega radia. V nemških uradnih krogih z nevoljo zasledujejo početje gotovih krogov v Budimpešti in Varšavi, ki skušajo osporaviti dunajsko razsodbo. Posebno neprijetne se čutijo prizadete nemški uradni krogi s pisanjem madžarskega tiska ki naglašajo, da se Madžarska ne more zadovoljiti z narodnostnim načelom, ki ga uveljavlja dunajska razsodba, marveč da vztraja pri svojih »zgodovinskih pravicah«. V Berlinu vidijo v tem dokaz, da namerava Madžarska nadaljevati s svojo revizionistično kampanjo.

Nemški listi se bavijo tudi z izjavami, ki jih objavljajo madžarski in poljski listi o tem da razne občine Podkarpatske Rusije zahtevajo priključitev k Madžarski. Pri tem ugotavljajo, da so to vseskozi izsiljene izjave, ki so jih dosegli bodisi z grožnjami, bodisi s podkupovanjem ali s pomočjo alkohola, ker gre skoro izključno za občine, ki so že od Madžarov zasedene. Posebno obširno razpravlja o teh »madžarskih sredstvih za spremembo prepičanja« Göringovo glasilo »Essener National Zeitung«, ki zavrača take trditve s poročili svojih posebnih dopisnikov, ki so zadnje dni prepotovali vso Češkoslovaško, zlasti pa Podkarpatsko Rusijo ter ugotovili, da so vse te trditve madžarskega in poljskega tiska popolnoma izmišljene. List ugotavlja, da so češkoslovaške oblasti z energičnimi ukrepi onemogočile početje madžarskih in poljskih teroristov ter da je tudi prebivalstvo brez izjeme trdno odločeno ostati v češkoslovaški republiki in braniti za vsako ceno svoje sedanje meje.

Madžarska radijska kampanja

Čust, 22. novembra. AA. Madžarski radio je imel te dni oddaje v madžarsčini in drugih jezikih ter navajal imena občin

Razkol v madžarski vladni stranki

Spor zaradi novega zborničnega poslovnika — Iz vladne stranke je izstopilo 57 poslancev

Budimpešta, 22. nov. p. Imredyjeva vlada je v zadnjem času pripravila nekaj reform, s katerimi naj bi se v bodoče jače uveljavljala v zakonodajnem in političnem življenju. Njene namere so šle za tem, da bi se na ta način še bolj ojačil njen že napol avtoritativni značaj. Ko je te dni predložila parlamentu v odobritev novo parlamentarnega poslovnika, po katerem naj bi se za nekatere parlamentarne posle uvedli pospešeni postopki, je naletela na hud odpor predvsem pri poslancih tako zvane narodne in konservativne skupine, ki so doslej pripadali parlamentarni vladni večini.

Danes so ti poslanci, 57 po številu, v resnici izjavili konsekvence. Tik pred sejo poslanske zbornice, na kateri naj bi

Na tej seji bodo proučili vsa vprašanja, ki bodo predmet razgovorov na sestanku francoskih in angleških državnikov.

Ribbentrop pojde v Rim

Pariz, 22. nov. h. Berlinski dopisnik lista »Paris Midi« poroča, da bo nemški zunanji minister Ribbentrop ob koncu tedna odpotoval v Rim, kjer bo imel važna posvetovanja z italijansko vlado. Kakor zatrjujejo v krogih nemškega zunanjega ministra, se bodo nanašali ti razgovori na zблиžanje med Nemčijo in Francijo. V začetku decembra bo nato Ribbentrop odpotoval v Pariz, kjer bo pri tej priliki podpisana skupna francosko-nemška izjava, ki bo imela značaj pakta o nenapadanju.

Obisk Pirowa pri Hitlerju

Berlin, 22. nov. AA. Iz dobro obveščenihi krogov se je zvedelo, da bo vojni minister Južnoafriške unije Pirow obiskal kancelarja Hitlerja v četrtek. Pri razgovoru bo navzoč tudi zunanji minister Ribbentrop.

London, 22. nov. o. Angleški kolonialni minister Malcolm Macdonald je v poslanski zbornici izjavil, da je južnoafriški minister za svojega obiska v Londonu razpravljaj z angleškimi odgovornimi faktorji o južnoafriškem obrambnem sistemu. V teh razgovorih so bila urejena vsa aktualna vprašanja, ki spadajo v to področje. Pirow se sedaj mudi na kontinentu, od angleške vlade pa ni dobil nikakih posebnih pooblastil, da bi imel na kontinentu s komurkoli kakšna pogajanja.

Kakor poročajo iz Berlina, namerava Pirow obiskati pred svojim odhodom iz Evrope še Bruselj in Prago, nato pa bo prišel še za nekaj dni v London.

Podkarpatske Rusije, ki so baje intervenerale v Budimpešti. Rimu, Berlinu in Varšavi ter zahtevale zedinjenje z Madžarsko. To izmišljotino je podkarpatska ruska vlada zanikala že včeraj ter pojasnila, da gre za tendeciozno delo Madžarov in skupine Brodija in Fencika. Kljub temu je madžarski radio včeraj popoldne ponovno zahteval priključitev Madžarske. Ta kampanja se ne more smatrati za resno, če se ve, da je napovedovalec budimpeštanske radijske postaje navajal med temi občinami tudi tiste, ki so se že priključile k Madžarski in katere je Madžarska že davno zasedla.

Propaganda odpadnikov

Čust, 22. novembra. AA. Krogi, ki so blizu vlade Podkarpatske Rusije izjavljajo, da je zastopnik avtonomne vlade včeraj potoval po okolici Čusta v občinah Nankovo in Kopanosovo, ki sta bili nekdanji volilni središči Fencikove stranke. Prebivalstvo teh krajev sedaj z gnušom obojavo izdajalca, kakor je Fencika imenoval župan v Nantovu Volščak. V istih krogih izjavljajo, da madžarski radio stalno oddaja govore Fencikovih pristašev. Za govorom ki ga je predvčerajšnjem imel Fencik, je radio prenašal govor Brodijevega pristaša Demka, a včeraj predavanje Kajoviča, madžarona iz Mukačeva. Vsi ti govori kažejo na mržnjo ter ljudi do njihove lastne domovine, vendar pa to hujskanje med prebivalstvom Podkarpatske Rusije ni našlo nobenega odmeva.

Zob za zob

Bratislava, 22. nov. h. Glede na vesti, da namerava madžarska vlada pregneti iz zasedenega ozemlja vse češke in slovaške koloniste, je gospodarsko ministrstvo slovaške vlade odredilo popis vsega imetja madžarskih državljanov na Slovaškem in bo v danem primeru to imetje razdelilo med one koloniste, ki bi jih madžarska vlada izgnala. Slovaška vlada razlaščenim posestnikom ne bo dala nobene odškodnine, ako je madžarska vlada ne bo dala pregnetim naseljencem.

se sprejela novela zborničnega poslovnika, so izstopili iz vladne večine. Čeprav se je o tej njihovi nameri govorilo že vse poslednje dni, je razkol vladne večine vendar izzval pravo senzacijo v vseh madžarskih političnih krogih. Vlada je razpolagala doslej z zbornici s 160. poslanci. Odslej bodo na njeni strani le še 103 poslanci. Če pa se poslanci narodne in konservativne skupine sporazumejo s poslanci krščansko-socialne stranke o tehniškem sodelovanju v parlamentu, bo vlada ostala v manjšini.

Sestanek sejma

Varšava, 22. nov. AA. Novi sejm se bo sestel 28. novembra.

Angleški listi o obisku Nj. Vis. kneza namestnika

Listi poudarjajo prijateljske odnose ter tesno gospodarsko povezanost med Jugoslavijo in Veliko Britanijo

London, 22. nov. AA. Vsi londonski listi objavljajo obširna poročila o sprejemu Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Londonu. Listi istočasno objavljajo fotografije s sprejema, katerega se je udeležil tudi vojvoda Kentški. V uvodnem članku pod naslovom »Jugoslovanski obisk« pravijo »Times« med drugim: Knez namestnik Pavle in kneginja Olga, sestra vojvodinje Kentske, sta včeraj prispela v London. Na postaji Viktorija so ju sprejeli vojvoda in vojvodinja Kentska ter jugoslovanski poslanik Kasidola. Zatem sta odšla v Buckinghamsko palačo, kjer bosta ostala nekaj dni kot gosti kralja in kraljice. Čeprav je obisk Nj. Vis. kneza namestnika Pavla zasebnega značaja, vendar se pričakuje, da bo prišlo do prijateljske izmenjave misli glede važnih vprašanj za obe državi. Pod tem je treba razumeti predvsem trgovinske odnose. Knez namestnik Pavle je zelo zainteresiran na mednarodnem udeleževanju Velike Britanije tudi zato, ker Jugoslavija želi sodelovati s to državo v interesu miru in sporazumevanja med narodi, kakor tudi da vzpostavi še tesnejše gospodarske odnose. Velika Britanija ima v Jugoslaviji velike investicije, razmeroma višje kot v katerikoli drugi državi. Trgovina Velike Britanije na jugoslovanskem trgu prihaja na drugo mesto za Nemčijo. »Daily Telegraph« objavlja pod naslovom »Razgovori kneza namestnika Pavla v Londonu« daljši članek, v katerem piše: Za časa obiska kneza namestnika Pavla v Londonu bodo razpravljali o vprašanjih, ki so mednarodnega pomena. Ta obisk je padel v primeren čas z ozirom na vodilno vlogo, ki

jo Jugoslavija danes igra v jugovzhodni Evropi. Velika Britanija je spremljala s simpatijami prizadevanje Jugoslavije pod vodstvom kneza namestnika Pavla, da se država na znotraj konsolidira. Jugoslavija je vzpostavila odnose za Italijo v duhu, ki ga odobravajo vsi oni, kateri si žele sporazumevanje med narodi. Njen pakt prijateljstva z Bolgarijo je zaključil delo, ki se je začelo z balkanskim paktom. Tudi ta izpolnjena edinstvo na Balkanu je postala važen činitelj za mir v tem delu sveta. V istem duhu stremi Jugoslavija za tem, da zboljša svoje odnose tudi z Madžarsko. Prijateljski odnosi Velike Britanije in Jugoslavije so okrepjeni z gospodarskim sodelovanjem. Investicije Velike Britanije v Jugoslavijo so znatno večje od investicij Francije ali Nemčije. Volumen njene trgovine z Jugoslavijo je danes večji, kakor pa je bil zadnjih osem let ter prihaja na drugo mesto takoj za Nemčijo. Knez namestnik Pavle in kneginja Olga se bosta za časa svojega bivanja v Buckinghamski palači sestala s svojimi sorodniki in prijatelji v Angliji. Vedno sta izkazovala ljubezen do te države, kjer zdaj njuna dva sinova obiskujeta šolo. »News Chronicle« o priliki prihoda kneza namestnika Pavla v London objavlja članek, v katerem pravi, da je ta obisk velikega političnega pomena, ter da se bo knez namestnik Pavle sestel z vodilnimi angleškimi državniki za časa svojega bivanja v Angliji. »Daily Mail« tudi obširno piše o sprejemu kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Londonu ter pravi, da se bosta mudila v Angliji 10 dni.

Kralj Karol – Hitler

Po rimskih informacijah se bo rumunski kralj sestel s Hitlerjem v Berchtesgadenu

Pariz, 22. nov. o. »Petit Parisien« razpravlja o rezultatih obiska kralja Karola v Parizu in napoveduje, da se bo sedaj vsekarer pospešilo rumunsko gospodarsko sodelovanje z zapadnimi veselilami. Francija in Anglija, pa tudi Belgija, bodo z vsemi razpoložljivimi sredstvi podprele razvoj rumunske industrije in trgovine. Kralj Karol se je v zapadni Evropi lahko prepričal, da mora imeti Rumunija od uravnovešenega gospodarskega sodelovanja s srednjeevropskimi in zapadnoevropskimi veselilami zgolj dobiček. Prva ta čas se v Rumuniji mudi posebna francoska trgovinska misija, ki bo nedvomno po povratku rumunskega vladarja v Rumunijo z uspehom izvršila svojo nalogo. Po informacijah iz Rima se bo kralj Karol, ki se že mudi v Nemčiji, vendarle sestel tudi s Hitlerjem. Na poti iz Sigmaringene proti Salzburgu se bo ustavil v Berchtesgadenu. Iz Salzburga bo z orientnim ekspresom odpotoval nazaj v Rumunijo. London, 22. nov. o. »Daily Telegraph« je danes o obisku rumunskega kralja Karola naknadno objavil daljše poročilo, v katerem naglašajo kraljevo željo, da bi Rumunija ohranila svobodo akcije. Rumunski kralj v Londonu ni zmožal potrebe, da se Rumunija tudi v bodoče politično povsem ne odtuji od Nemčije, skušala pa bo ohraniti svoje gospodarske odnose z Anglijo vsaj v dotedanji obsegu. Glede na dosežene angleške izvozne kredite bo mogoče te odnose v resnici še ojačiti. Rumunija si prizadeva s temi krediti ustvariti predvsem moderno pomorsko oporibo v Konstanca.

nosti naše države, ki je po površini večja kakor Anglija ali Italija in uživa glas države prvega reda. Sadovi tega potovanja se bodo kmalu pokazali. Rumunija je lahko zadovoljna, ker njena realna politika napram starim prijateljem ne izključuje novih prijateljev. To je naletelo v Londonu na polno razumevanje. Zato ima naš narod razlog več, da z zaupanjem gleda v bodočnost.

Iz Pariza v Freiburg

Freiburg, 22. nov. AA. Rumunski kralj Karol je davi prispel iz Pariza v Freiburg. S postaje je takoj odpotoval v Umkirch, kjer bo gost princa Hohenzollerna.

Angleški kredit Rumuniji

Bukarešta, 22. nov. e. Rumunski politični krogi še nadalje komentirajo potovanje rumunskega kralja v London, Pariz in Bruselj. V političnih krogih izjavljajo, da so rezultati teh potovanj več kakor zadovoljivi. Pravijo, da si bo Rumunija postopno prav gotovo ustvarila za neseljiv trg v Angliji. Kot dokaz dobre volje Anglije navajajo da je že znižala carino na rumunsko pšenico. Poleg tega je Anglija zelo zainteresirana v rumunski petrolejski in železni industriji, v katero je investirala nad pet milijard lejev. Vsekakor si bo prizadevala, da bo ta industrija uspevala in bo skušala najti tudi primerne trge za odjem, če ne drugod pa v angleških dominijonih. Ker je Anglija v Mehiki naletela na težave glede petroleja, pričakujejo tukajšnji krogi, da se bo zaradi tega bolj zanimala za rumunski petrolej. Važno v gospodarskem pogledu je tudi to, da bodo Rumuniji na ta način zagotovljene značajne množine deviz. Vesti o posojilu, o katerem so nekateri listi poročali, da ga je Rumunija iskala v Angliji, v političnih krogih demantirajo. O tem sploh ni bilo govora, vendar pa zatrjujejo, da je angleška vlada prevzela jamašvo za kredit 15 milijonov funtov šterlingov (15 milijard lejev), ki se bodo porabili za dobave orožja Rumuniji.

Comnen zadovoljen

Zunanji minister Comnen Petrescu je sprejel smoti predstavnik tiska, ki jim je izjavil, da se je za svojega tridnevnega bivanja v Londonu razgovarjal s člani angleške vlade ter mnogimi politiki in da je povsem zadovoljen z rezultati. »Rumunija je danes v Londonu točno ocenjena po svoji vrednosti. Povsod govore o važ-

Kanton obkoljen

Kitajske čete so mesto obkolile že od vseh strani – Huče japonske izgube

Praga, 22. nov. o. Kitajsko poslanstvo je danes objavilo nove informacije o položaju na Daljnem vzhodu. Borba za Kanton se nadaljuje z največjo sridostjo. Južno-kitajska armada, ki je prednočnim zavzela mesto Samšui, je prodrla daleč na sever proti Kantonu. Njene prednje straže so le 22 km oddaljene od mesta. Srednja kitajska armada, ki prodira proti Kantonu vzdolž proge iz Hankova v Kanton, je zavzela važne strateške postojanke v gorovju Belih oblakov. Njeno postojništvo že obstreljuje japonske postojanke v mestu. Vzhodni kitajski vojski pa se je posrečilo zavzeti železniško postajo Vansa, ki je le 5 km vzhodno od

Kantona. V današnjih bojih so imeli Japonci ogromne izgube.

Tokio, 22. nov. AA. Japonski listi poročajo, da je angleški poslanik v Tokiju, po navodilu svoje vlade izjavil min. predsedniku Konoju, da je Velika Britanija pripravljena posredovati za pogajanja za sporazum med Japonsko in Kitajsko.

Nasprotno trdijo angleški krogi, ki so dobro obveščeni, da je poslanik v svojem razgovoru s knezom Konom 1. novembra le omenil, da bi Velika Britanija ponudila svoje usluge, če bi tako ena ali druga stranka izrazila tako željo. Anglija bi le v tem primeru posredovala za poravnava spora.

Nov poljski tiskovni zakon

Varšava, 22. nov. h. V današnjem uradnem listu je bil objavljen poljski tiskovni zakon, ki je bil uveljavljen z zaslino uredbo predsednika republike. Z novim tiskovnim zakonom je tiskovna svoboda zelo omejena in ima vlada možnost, da zatre ves opozicijski tisk. Novi zakon določa med drugim, da urednik, ki je bil ponovno kaznovan zaradi tiskovnih deliktov, ne sme več izvrševati novinarskega poklica. Zakon določa za tiskovne prestopke zelo stroge zaporne in denarne kazni. Vsebuje tudi določbe po katerih lahko vlada ne ustavi samo izhajanja lista, marveč prepe- tudi nadaljnje obratovanje tiskarne, v kateri se je list tiskal. Dosedanja ustavnova odgovornega urednika je z novim

zakonom odpravljena. Po novem zakonu so za vsebino lista odgovorni uredniki posameznih rubrik.

Francove zahteve

London, 22. nov. o. Pred dnevi se je vrnil iz Španije glavni tajnik nevtralnostnega odbora Heming. Njegovo poročilo je bilo sedaj izročeno zastopnikom veseli.

Po tem poročilu je vlada generala Franca odločno zahtevala, da se ji takoj prizna mednarodne vojaške pravice. Le pod tem pogojem je pripravljena pristati na nadaljnja pogajanja za ureditev španskega problema. General Franco je pripravil odpustiti nadaljnje kontingente tujih prostovoljcev iz svoje vojske, če odredi silne ukrepe tudi barcelonska vlada. Ugotavlja pa, da je doslej nacionalistično Španijo zapustilo več prostovoljcev kakor republikansko.

Beleške

Zivković in Banjanin na agitacijskem potovanju

Predsednik JNS Peter Zivković in podpredsednik Jovan Banjanin sta odpotovala iz Sarajeva v Bilečo, Nevesinje in Mostar, kjer bosta govorila na shodih JNS. Po shodu v Mostarju odpotuje Banjanin v svoj drugi volilni srez v Plevlje, kjer bo ostal nekaj dni, predsednik Zivković pa v Dalmaciji in vrbasko banovino.

Kandidature JNS zaključene

Volilna pisarna glavnega odbora JNS je včeraj izročila skupnemu volilnemu uradu opozicijskih skupin, ki bodo kandidirale na listi dr. Mačka, vse sreske kandidature JNS. Stranka je postavila samostojne kandidature v 202 srezih, skupne kandidature z vsemi ali nekaterimi drugimi opozicijskimi skupinami pa v 40 srezih. V ostalih srezih bo stranka podprla kandidature drugih opozicijskih skupin.

Zboraška državna kandidatna lista vložena

Kakor nam poročajo iz Beograda, je bila včeraj predložena kasacijskemu sodišču v Beogradu državna kandidatna lista zborašev z nosilcem Dimitrijem Ljotićem. Po zakonu predpisano petčlanska delegacija predlagatelj, ki je lista vložila, je vodil direktor Državne zveze za drug za kmetijski kredit Anton Novaković. Kot zastopnika liste v glavnem volilnem odboru sta označena odvetnika dr. Fran Kandare iz Ljubljane in dr. Moderčin iz Vukovara.

Kasacijsko sodišče je sprejelo listo z vsem volilnim gradivom ter izdalo o tem reverz ki ga predpisuje zakon. V treh dneh mora sodišče sedaj listo pregledati ter jo ali potrditi ali pa jo zavrniti, ako ne ustreza vsem predpisom volilnega zakona.

Tretji volilni letak JRZ

»Vreme« poroča da so v ponedeljek ponoči nalepili širom države tretji volilni letak JRZ, ki znova potrjuje, da je JRZ prvi pobornik načela narodnega edinstva.

Ime »Podkarpatska Rusija« ostane

Predlog ustavnega zakona o avtonomni Podkarpatski Rusiji je kakor smo poročali, med drugim predvideval spremembo imena te pokrajine v Karpatsko Ukrajino. Te spremembe pa češkoslovaški parlament ni odobril, kar je večina utemeljevala s tem, da bi bila taka sprememba pravno nemogoča. Podkarpatska Rusija je bila pod tem imenom uradno priznana v senžermenski pogodbi, ki ji priznava avtonomijo v okviru Češkoslovaške republike.

Spremembo imena bo mogoč sedaj skleniti samo novi avtonomi podkarpatski deželni zbor, ki se bo sestel v začetku prihodnjega leta. Do takrat ostane službeni naziv te pokrajine še vedno »Podkarpatska Rusija«.

Češkoslovaška in Nemčija

Glavni organ nove skupne češke narodne stranke, dosedajni agrarni »Venkov«, objavlja razmišljanja o razmerju med Češkoslovaško in Nemčijo. List najprej opozarja na svoječasnno izjavo nemškega zunanje ministra Ribbentropa, ki je dejal, da je popoln sporazum z CSR mogoč, ako ta po določenih razmejitvi izvede popolno preusmeritev svoje politike napram tretjemu rajhu, nato pa pripominja, da predstavlja Ribbentrop nekaj več kakor samo nemškega zunanje ministra. Ribbentrop ne govori v imenu kake nestalne koalicije strank, kakor na primer kak francoski državnik, temveč v imenu vsega nemškega naroda, ki ga predstavlja močan in stalen režim. Zato je sedaj naša dolžnost, pravi dalje list, da tudi širšim krogom češkega naroda prikažemo potrebo ureditve naših odnosov z Nemčijo. Novo razmerje do Nemčije pa mora biti obenem tudi novo razmerje do nemškega narodnega socializma, kar velja tudi glede Italije in fašizma.

Göbbels o septembrski krizi

Dne 4. decembra bodo sudetski Nemci volili svoje zastopnike v rajstag. Volilno kampanjo sta pretrelo nedeljo otvorila v Libercu (Reichenbergu) sudetskonemški voditelj Henlein in propagandni minister dr. Göbbels. Dr. Göbbels se je v svojem govoru dotaknil tudi dogodkov v zvezi s »septembrsko krizo« in je izjavil med drugim:

»Izognili smo se vojni s tem, da smo z njo grozili. Sudetsko vprašanje ne bi bilo rešeno, ako ne bi svojih zahtev oprli na grožnjo s silo, kajti samo tako smo ga mogli kasneje rešiti na niren način. Narod je bil pripravljen, da z mečem osvobodimo tri milijone in pol Nemcev — in svet se je udal. Državno vodstvo je na mojstrski način znalo počakati in pripraviti primerni trenutek za tako rešitev.«

Nov stavkovni val v Franciji

Pariz, 22. nov. h. Odpor proti vladnim ukrepom vedno bolj narašča. Danes se je ponovno sestel finančni odbor poslanske zbornice. Seji sta prisostvovala tudi min. predsednik Daladier in finančni minister Reynaud. Na seji so socialisti in komunisti ponovno sprožili vprašanje vladnih ukrepov in zahtevali razne izpremembe zaslikih uredb. Ministrski predsednik in finančni minister sta se temu protivila, češ, da so se ukrepi vlade začeli šele izvajati in je treba še počakati, kakšen bo njihov uspeh. Medtem se po vsej državi znova širi stavkovni pokret. Zaradi tega je vlada izdala vsem prefektom stroga navodila, naj vse stavke preprečijo. Za nobeno ceno ne smejo dopustiti, da bi stavkujoči zasedli tovarne. Ukrep vlade pa je izjaval med delavstvom še večje ogorčenje in vse kaže, da bo stavkovno gibanje zavzelo še večji obseg.

Volitve v Klajpedi

Klajpeda, 22. nov. AA. Rok za vlaganje kandidatnih list za volitve deželnega zbora klajpedske pokrajine je potekel. Klajpedski Nemci gredo v volitve z enotno listo.

Židovska razprava v spodnji zbornici

Predsednik angleške vlade Chamberlain o prečem židovskem problemu

London, 22. nov. o. Na snočni seji angleške spodnje zbornice se je po celi vrsti interpelacij in odgovorov razvila debata o židovskem problemu. Ze v početku so laburisti predlagali resolucijo, s katero naj bi zbornica obsodila postopanje z raznimi rasnimi, verskimi in političnimi manjšinami v Evropi ter zahtevala kolektivno politično akcijo vseh evropskih narodov in Zedinjenih držav za ureditev begunskega problema. Vlada je takoj pristala na to resolucijo, o kateri pa je vendarle govorilo več vplivnejših političnih prvakov.

Največ pozornosti je nedvomno izzval govor min. predsednika Chamberlaina, ki je med drugim poudaril:

Doslej je bila skrb za židovske begunce poverjena izključno zasebnim dobrodelnim organizacijam ter njihovi iniciativi. Ta društva so si v času od 1. 1933 izposlovala dovoljenje za naselitev 11.000 židovskih beguncev v Veliki Britaniji.

Kar se tiče naših kolonij, je treba vedeti, da Velika Britanija kljub velikosti svojega imperija ne more takoj in kar tjavdan sprejeti večjega števila beguncev. Guvernerja Tanganjike in Gvineje sta pozitivno odgovorila na vprašanje, ali bi mogla omenjena dobrodelna društva naseliti na njunem ozemlju večje število židovskih beguncev. Odgovor tanganijskega guvernerja je bil pozitiven ne glede na število beguncev. Tudi guvernerja Severne Rodozije in Niase sta pristala, a sta naseljevanje Židov na svojih ozemljih številčno omejila. Sličen je bil odgovor guinejskega guvernerja. Angleška vlada je predlagala omenjenim dobrodelnim društvom, naj pošljejo v te kraje svoje posebne zastopnike, da prouče položaj in naselitvene možnosti, kar se je tudi zgodilo. Rezultati so bili povoljni in angleška vlada se sedaj bavi z vprašanjem, ali ne bi vzela v zakup 10.000 kv. milj ozemlja v Guineji, na katerem bi bilo mogoče naseliti prav veliko število židovskih rodbin.

Kar se tiče Palestine, je min. predsednik kratko menil, da na tem sorazmerno majhnem področju ne bo mogoče naseliti večjega števila židovskih emigrantov, pripomniti pa je treba, da je Palestina že mnogo pripomožla k ureditvi vsega problema. V zadnjih 12 mesecih se je v Palestini naselilo okrog 40% vseh Židov, ki so v tem času pobegnili iz Nemčije. Končno je Chamberlain naglasil, da bodo morale tudi vlade, ki so zastopane v mednarodnem odboru za begunce, pripomniti k ureditvi židovskega vprašanja.

Za Chamberlainom je govoril delavski poslanec Noel Backer, ki je podal zgodovinski pregled zadnjih dogodkov in se bavil tudi z Rathovim umorom v Parizu. Nemški minister Göbbels, je dejal, nas hoče prepričati, da je židovsko vprašanje samo nemška notranja zadeva. Če je postopanje z manjšinami samo notranji problem, s kakšno pravico se je potem Nemčija zavzemala za usodo sudetskih Nemcev. Gre za pravo mednarodno vprašanje, in sicer gmotno preskrbo beguncev. Backer je nato navedel, da se ni urejeno vprašanje 500.000 beguncev Armencev, ki so pobegnili iz Sirije, 250.000 oseb drugih narodnosti brez domovine, 87.000 beguncev Čehov, Nemcev in Židov v CSR, 25 tisoč španskih beguncev v Franciji, pri čemer pa niso vsteti otroci. Potrebna je akcija, da se preneha nadaljnje izganjanje v množicah. Nemška vlada bi se morala obvestiti, da ne morejo nastati pristranski odnosi med Nemčijo in Veliko Britanijo, dokler se tako stanje ne spremeni. Končno bi morala Anglija poskrbeti v zvezi s tem za lastno zaščito. Backer je dejal: Prisljeni smo sprejeti tuje begunce. Bržkone bodo potrebni ukrepi, da najdemo prostor zanje. Prav bi tudi bilo, da vlada dovoli naselitev 10.000 židovskih otrok, ki bi jih sprejeli palestinski Židje.

Tudi konservativni poslanec Hamersley je govoril o preskrbi židovskih beguncev. Dejal je, da svet lahko najde zavetje za pol milijona Židov in da ima angleško cesarstvo toliko sredstev, da jih preskrbi. Židovske obline imajo precejšnje kapitala, pa tudi angleški narod se bo potrudil, da nekaj žrtvuje za preskrbo beguncev.

Z laburističnim predlogom se je solidariziral tudi notranji ministar Samuel Hoare. Izjavil je, da je do zadnjega veroval v možnost angleško-nemške prijateljske politike in da je zato tudi do zadnjega vztrajal pri načelu, da se Anglija ne sme vmešavati v nemške notranje zadeve. Postopanje z Židi pa je problem splošnega človečanskega značaja in se je zato angleška vlada morala odločiti, da pomore ureditvi židovskega problema, seveda pod pogojem splošnega mednarodnega sodelovanja v tej stvari. Zanimivo je to, je dejal Hoare, da je 11.000 nemških beguncev, ki so prišli v Anglijo, pripomoglo, da je 15.000 angleških delavcev dobilo delo v industriji, ki so jo zgradili nemški begunci, ne da bi pri tem povzročili angleškim ročnim delavcem kako škodo.

Končno je bil sprejet laburistični predlog, nakar je bila seja zaključena.

Danes bo pogreb dr. Trumbića v Splitu

Split, 22. novembra. o. Tudi danes so se ogromne množice ljudstva ves dan poslavljale od pokojnega dr. Trumbića. Mimo krste je defiliralo nad 10.000 ljudi iz mesta in okolice. Krsta bo ostala na mrtvaškem odru v cerkvi sv. Petra še jutri dopoldne. Davi je bila v cerkvi zadržana, ki so se je udeležili poleg velike množice ljudstva tudi vsi hrvaški poslanci iz Dalmacije in člani pokojnikove rodbine.

Jutri dopoldne bo pogreb. Splitški škof dr. Bonafacić je bilan. Zato bo vodil pogreb šibeniški škof dr. Mileta. Pri pogrebu bo HSS zastopal njen podpredsednik inž. Avgust Košutić, ki bo v imenu dr. Mačka imel tudi poslovilni govor. V vsej savski in primorski banovini bodo jutri dopoldne od pol 10. do pol 11. v znamenju žalosti zaprte vse trgovine in drugi lokali. V hrvaških narodnih krogih pa se je med tem že pričela akcija za Trumbićev spomenik, ki ga nameravajo postaviti v Splitu.

Coulondre pri Hitlerju

Berchtesgaden, 22. nov. AA. Kancelar Hitler je sprejel danes novega francoskega poslanika Coulondra. Pri izročitvi svojih poverilnic je poslanik Coulondre poudaril, da sta se Nemčija in Francija mnogokrat srečali na bojnem polju, sedaj pa vesta, da so njune borbe in končni rezultati ostali brezplodni. Skupne meje in gospodarstvo ju silita, da živita v slogi. V svojem odgovoru je Hitler izrazil prepričanje, da imata Nemčija in Francija zaostri razlogov, da se medsebojno spoštujeta, gojita dobre sosedstvene odnose ter se na gospodarskem polju medsebojno izpopolnjujeta in pošteno sodelujeta.

Takoj nato je izročil Hitlerju svoje poverilnice tudi novi letonski poslanik. Oba poslanika sta bila nato pri obedu, ki ga je priredil minister Meissner, nakar sta odpotovala nazaj v Berlin.

Norveški prestolonaslednik v Londonu

London, 22. nov. AA. Norveški prestolonaslednik princ Olaf je danes prispel v London, kjer ga je sprejel vojvoda Kentški.

Razširjenje vojaške obveznosti v Švici

Bern, 22. nov. AA. Zvezni svet je odobril načrt zakona o spremembi vojaške organizacije oziroma o razširjenju vojaške obveznosti. Po novih odredbah bo vsak Švicar vojaški obveznik od 18. do 60. leta starosti. Pomožni vojaški obvezniki so določeni za razbremenitev vojske. Po dotedajnih določilih zakona so bili vojaški obvezniki vsi zdravi moški od 18. do 40. leta starosti.

Gostovanje Harryja Baura v Zagrebu

Zagreb, 22. nov. o. Veliki gledališki in filmski umetnik Harry Baur bo v petek in soboto s svojo gledališko skupino gostoval v Zagrebu. Predvajali bodo Bernsteinovo dramo »Samson« in Pagnolovo moderno komedijo »Jazze«. Harry Baur je v zadnjih dneh že z ogromnim uspehom gostoval v Atenah in v Beogradu.

Šahovski veleturnir na Holandskem

Amsterdam 22. novembra. Prijenjena partije, ki so bile igrane v ponedeljek zvečer, so dale dva senzacionalna rezultata. Predvsem je dr. Aljehin svoj partija z Reshevskim iz 8. kola, ki je stala tako slabo, da so v soboto pomotoma že poročali, da jo je dr. Aljehin predal. Ne še nadaljeval ter proti vsakemu pričakovanju še resil remis. Pač pa je Reshevskemu uspelo premagati Finea. To je Fineov drugi poraz v turnirju. Partija Botvinnik—Keres se je končala remis. Še nadalje je ostala prekinjena partija Reshevsky—Botvinnik iz 10. kola. Stanje je sedaj: Fine in Keres 6 in pol, Botvinnik 5 (1), dr. Aljehin, Capablanca 5, Reshevsky 4 in pol (1), dr. Etuwe 3 in pol, Flohr 3. Prvič v teku turnirja ni več Fine sam v vodstvu. Dosedaj edino 22letni Estonec Keres se ni izgubil nobene partije.

Nesreča italijanskega letala pri Celovcu

Celovec, 22. nov. w. Popoldne se je v bližini Celovca iz neznanega vzroka ponesrečilo italijansko letalo, ki je bilo na poti iz Monakova v Rim. Treščilo je na tla in se popolnoma razbilo. Štirje člani posadke so se ubili, peti pa je bil hudo ranjen.

Odlitovanje

Beograd, 22. nov. S srebrno kolajno za vestno službovanje je bil odlitovan Alojz Nežmah, paznik pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Iz državne službe

Beograd, 22. nov. p. Napredovala sta v višjo položajno skupino sodnika Josip Černe in Skofji Luki in Slavko Papež v Vranškem. Premeščen je prometnik Feliks Senzemberger iz Fale za postajnega načelnika v Rudu na področju sarajevske žel. direkcije.

Požar uničil dve veliki žagi

Susak, 22. nov. o. V pretekli noči je v Ludopolju v Liki na žagi tvrdke Lid izbruhnil ogromen požar, ki je uničil ves industrijski objekt in del ogromnega skladišča. Škoda je za več milijonov. Objekti in les so bili le delno zavarovani. Travnik, 22. nov. o. V Ternovci pri Gornjem Vakufu je snoči izbruhnil velik požar v objektih lesnega industrijskega podjetja delniške družbe Ugar. Požar je do davi popolnoma uničil žago in skoraj ves les v skladiščih. Škoda je več milijonov dinarjev.

Vremenska napoved

Zemunska: Pretežno oblačno in deževno, zlasti v severni polovici države. V Podunavju košava, v ostali državi bodo prevladovali južni in jugovzhodni vetrovi. Pričakovati je precejšnje razvedritve od severozapada. Toplota bo padla na zapadnem delu, v ostalih krajih pa ne bo bistvene spremembe. Zagrebška: Deževno po vsej državi, pričakovati pa je, da se bo do konca tedna zavredilo. Vetrovno v jugovzhodnih krajih. Dunajska: V teku dneva naglo zboljšanje vremena, na planinah sneg, v nižinah hladneje.

Povodnji rušijo in zalivajo

Tržiška Bistrica in Mošenik sta včeraj povzročila že veliko škodo in ogražala Tržič

Ljubljana, 22. novembra. Letošnji november je bil nenavadno suh in sončen in že je kazalo, da bomo prijadrali v zimo brez prehudega jesenskega deževja. Toda zadnje dni se je vreme temeljito sprevrglo. Že v soboto ponoči je začel pihati jug, v nedeljo smo imeli pa megleno vreme in zdaj pa zdaj je prišlo, proti večeru smo pa dobili pošten naliv.

V ponedeljek so se ves dan podili težki, črni oblaki od juga in soditi je bilo, da bodo sledili gosti nalivi. Temperatura se je dvignila, da smo imeli pomladansko tople ozračje, a barometer je tako rekoč katastrofalno zdrknil od 764 mm na 741 mm. Vso noč je lilo kakor iz škafa in tudi čez dan smo imeli česte nalive, kakršnih smo sicer vajeni v aprilu.

Silni nalivi so seveda imeli za posledico, da so vse vode po Sloveniji narasle in iz

raznih krajev smo danes prejeli poročila o velikih poplavih, ki so že doslej povzročile občutno škodo. Voda je rušila mostove in jezove ter odplavljala les v dolino. Narasli so zlasti nekateri manjši potoki, ki so se preko noči spremenili v hudournike, rušev vse, kar jim je bilo na poti. Medtem, ko je to pot Ljubljani in bližnji okolici, zlasti Barju kolikor toliko še prizanešeno, je zaradi povodnji zelo trpela Gorenjska, pa tudi iz Stajerske prihajajo Jobove vesti. Močno je narasla Ljubljana, ki sicer še ni prestopila bregov, prav tako tudi Gradašča, a proti večeru smo prejeli vesti, da je Sava ponekod že poplavlila polja in zalila travnike. Tako nam poročajo iz Dola pri Ljubljani, da je cesta pod vodo in je vsak promet tam onemogočen. Zvečer je spet vztrajno deževalo in kakor kaže, bodo ponoči sledili močni nalivi, tako da se je res bati hudih posledic.

Tržiška gasilska četa in mošenjski gasilci so povsod, koder je bila nevarnost, stopili v akcijo in branili mostove in jezove. Ob 15. je začela voda vpadati in je zaenkrat glavna nevarnost minila. Če pa bo ponoči spet deževalo, grozi katastrofa.

Savinja razdira

Gornji grad, 22. novembra. Nalivi zadnjih dni so že pričeli povzročati povodnji. Zlasti v gornjegrajskem srezu je škoda že zelo občutna. Pravi nalivi so se pričeli včeraj, najbolj pa je deževalo danes. Savinja je takoj od izvira dalje začela po hudournikih, ki drvijo s hribov, močno naraščati, da je že preko noči dosegla rob ceste, katero je jela rušiti. Cesta od Solčave do Ljubnega je bila zjutraj na mnogih krajih ogrožena in v teku dneva je narasla drveča Savinja začela ceste izpodkopavati ter na več krajih jemati kos za kosom.

Dobro kilometer od Luč proti Solčavi je stal 40 m dolg lesen most, takojimenovali »stoglečki most«. Izprva je kljuboval narasli Savinji, toda ko je ta le bolj in bolj besnela, se je moral vdati in se je danes porušil. Valovi so razbitine odnesli s seboj. Tako je bila na mah prekinjena zveza med Lučami in Solčavo. V teku dneva je Savinja še na raznih mestih zalila ceste in jo deloma zasuila ali pa odkrutila. Verjetno je, da bo narasla Savinja odnesla še kak drug most, zlasti ko je danes ves dan lilo in je voda stalno naraščala. Čim bo povodenj minila, bo treba nujno storiti vse, da bo promet med Ljubljano, Lučami in Solčavo spet obnovljen. Zaenkrat pa pomoč ni mogoča. Iz Gornjega grada so se podali v kraje povodnji nekateri možje, da ugotovijo dejansko stanje. O posledicah povodnji je sresko načelstvo obvestilo kraljevo banjsko upravo v Ljubljani.

Tržiču je grozila velika nevarnost

Tržič, 22. novembra.

Danes ponoči je nenehoma lilo in zaradi silnega deževja sta Tržiška Bistrica in Mošenik silno narasla ter se dopoldne spremenila v prava hudournika, ki sta rušila in podirala vse, kar jima je prišlo na pot.

Dopoldne je Bistrica valila s seboj velike množine hlodov in lesa in vse kaže, da je vzela s seboj po Dolini več jezov in mostov. Zaradi tega so v veliki nevarnosti tudi vodne naprave v Tržiču, tako je pri Ahaciču in jez in privatni most pri Peharcu. Brano pod mostom Sv. Janeza je voda že razdrila, v nevarnosti je pa tudi obrambni zid pri Amanovi mizarški tovarni. Zid je voda vse popoldne nevarno izpodjedala.

Cesta v Dolino do Bornevega gradiča v Putehofu je pretrgana, tako da je vsaka zveza z Dolino prekinjena. Tudi telefonska zveza je pretrgana. Po vodi je priplavala tudi cela žaga. Govoré, da utegne biti Borna, vendar tega ni mogoče kontrolirati. V Dolino je mogoče priti samo do Slapa. Medtem ko so dopoldne še prihajali vozniški z lesom, popoldne ni bilo nobenega več.

Tudi Mošenik je silno narasel in ogrožala Tržič na stari pilarni. Ponekod je voda vdrla v hiše in zalila kleti. Prav tako je zalila tudi turbine v Polakovih elektrarni, ki je bila izven obrata in je manjkalo samo nekaj centimetrov, da bi voda vdrla v strojnico. Prehod z Blejske ceste v Usnjarsko ulico pri Dornikovi fužini je tudi pod vodo.

Skrivnostna najdba v gozdu pod Kumom

Človeško okostje ob mlinu — Lobanja brez trupla v gozdu

Zagorje, 22. novembra.

Prebivalstvo kumljanskih hribov ima svojo senzacijo. V bližini Sopotu so že pred tremi tedni našli človeško okostje. Posestnik Potrpin je namreč ob potoku postavil mlin. Ko so delavci kopali strugo za vodo, ki bo gnala mlinsko kolesje, so našli mlino na okostje. Lobanja je bila še dobro ohranjena, okostje pa je že razpadalo. Poleg okostja je bilo železje denarnice starejšega izdelka in brez kovanega denarja.

Seveda se je novica naglo širila naokrog in je vzbudila mnogo ugibanja. Starejši ljudje so trdili, da je to bil bogat tujec, ki je večkrat hodil po kupčijskih zadevah po kumljanskem okolišju. Gotovega seveda nikdo ne vé. Komaj pa so pojenjale te govorice, že se je spet razširila razburljiva novica, da so delavci v kumljanskem gozdu blizu Dobovca našli človeško lobanjo, pa nikakih ostankov trupla. To novico o skrivnostni najdbi je včeraj javil zagorskim orožnikom tudi logar boštanjске grašine Robert Vodopivec, ki je imel ravno opravke pri zdravniku v Zagorju. Logar Vodopivec, ki stanuje v bližini Dobovca, je povedal tole:

Kakor običajno, sem tudi preteklo soboto šel v gozd k delavcem. Ko pridem v njihovo bližino, začujem enega, ko je ravno dežal: »Bog vé, kdo je bil ta človek, da je poznal glavo v gozdu!... Ko pridem k delavcem, vidim, da ogledujejo človeško glavo, ki je ležala v bližini skalovja. Na glavi je bil še velik šop las, na čelu pa je bilo opaziti znamenje, kakor da bi to bila posledica krepkega udara. Vlel sem delavcem, naj pustijo mrtvaško glavo prav na kraju, kjer so jo našli, in naj tudi sicer nastojijo okoli v miru. Raztolmačil sem jim, da ni treba naokrog iskati, če je mogoče, je blizu truplo zakopano, kajti je

to zadeva orožnikov in sodnije. Tako se je potem tudi zgodilo...

Logar Robert Vodopivec je naprosil zagorske orožnike, naj obvestijo orožniško stanico v Poljškem o skrivnostni najdbi, kajti okoliš je njihov in bodo oni poskrbeli za ogled in bodo vse potrebno ugotovili. Grozotna najdba je seveda spet sprožila daleč naokrog plaz govorice in ugibanj: Kje je truplo, ali je bil izvršen umor, ali samomor? Ali so zverine raznesle in požrle trup? Nekateri domneva, da je glava pripadala nekemu fantu iz Zavrha v bližini Potiorekovega posestva. Pred dobrim letom so fantje v neki hiši igrali hazardno igro. Pri takem kvartanju pride večkrat do prepričanih in napačnih obračunov. Tokrat se fantje niso stekli takoj pri igri, marveč so hazardiranje še precej v miru končali, potem pa so se razšli na svoje domove. Samo enega fanta iz Zavrha ni bilo domov. Od tistega časa je izginila vsaka sled za njim.

Drugi spet sklepajo o možnosti, da je na poti na Kum kakšen obiskovalec znanega tridnevnega žeganja, ki se vrši vsako jesen na Kumu, postal žrtev zagonetnega zločina. Baje so se ob takih dnevih pripetile že različne nevarnosti. Napadi na obiskovalce Kuma v tej samoti nikakor niso izključeni in od strani zločincev tudi ne tvegani. Pot je strma in prostrano gozdovje je lahko potepuhom nudi varno zavetje. Seveda je novica o najdbi mrtvaške glave po prijavi logarja Vodopivca tudi med prebivalstvom zagorske doline vzbudila mnogo govorice in različnega ugibanja. Ni dvoma, da se bodo preiskovalni organi potrudili, da po preiskavi lobanje in po vsestranskih poizvedovanjih ugotovijo, ali se je zgodil zločin, ali samomor in kdo je storil nesrečno smrt v gozdni samoti.

in ter 12 m široka, ki jo pa mestni socialni urad zamenja za drugo tako veliko dvorano v II. nadstropju, kjer bo spalnica za družine. V II. nadstropju bo tudi tako velika dnevna ogrevalnica ter posebna spalnica za moško, dolga 13 m in toliko široka, ter tudi tako velika posebna spalnica za ženske. V tem zavodu pa ne bo stalnih stanovanj, temveč samo začasna stanovanja za najhujšo silo. Mestni socialni urad prevzame vse te prostore 1. decembra, ko prične obratovati tudi javna pomožna kuhinja. V jedilnici bo dobivalo brezplačno hrano do 150 revežev in sicer samo začasno, da zavod ne bi daljal potuhe postopacem. Iz kuhinje bodo nosili reveži lahko hrano tudi družinam domov.

Ker je mestni socialni urad poškal ter porabil precej stare hišne opreme in poselje iz drugih mestnih ustanov, zlasti pa iz hotela Tivoli in iz nekdanje ogrevalnice, bodo adaptacije veljale samo nekaj nad 100.000 din. Mestna občina se nadeja, da bo beračenje skrbeno do skrajnih meja. Za vzdrževanje zavoda bo po zadnjem magistratu porabljen denar, ki ga je zbrala vaesvetska akcija.

Fran Gombač

Včeraj je prispelo v Ljubljano sporočilo iz Trsta, da je tam v nedeljo umrl upokojeni višji kletarski nadzornik g. Fran Gombač. V svojem dragem kraju, kamor je bil šel iskat zdravja, je žal moral podležti. Pokojnik je bil član ugledne slovenske tržaške družine. Čeprav je vzrasel v tem velikem primorskem mestu, ga je mladostni idealizem vzpodbujal, da se je ves posvetil kmetijskim naukom.

Studije je dovršil v Klosterneburgu, hospitaliral je na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju in praktical je pri nekaterih vzornih gospodarskih podjetjih, kakor je nastopil svojo prvo službo l. 1893. kot potovalni učitelj za vinarstvo pri kranjskem de-

dalje »Novo vinogradništvo« in »Umno kletarstvo«. Na stotine je izšlo njegovih strokovnih člankov o vinarstvu, kletarstvu in sadjarstvu v raznih strokovnih in drugih časopisih. Še smrtno bolan je dopisoval v »Kmetovalca«, pa tudi »Jutro« in »Domovina« sta bila prav do nedavnega deležna njegovih kratkih poročil ali člankov. Kadarkoli je mogel Fran Gombač storiti kaj v prid in pouk slovenskim vinogradnikom in sadjarjem, je to storil vselej z voljno pripravljenostjo in strokovnjaškim nasvetom. Bil je odbornik Kmetijske družbe od l. 1907 do 1917, dalje vrsto let odbornik Sadjarskega društva, Vinarskega društva za Slovenijo, kakor tudi Društva kmetijskih strokovnjakov.

V mladih letih se je Fran Gombač zlasti vnel za kolesarski sport. Še danes so zna njegove ture s pokojnim profesorjem Peterlinom v Italijo in Francijo. Tedaj so naši kolesarji prirejali izlete po naši ožji domovini z nalogo, da vzbujajo na deželi narodno zavest. Fran Gombač, ki je bil resnično vnet za napredek slovenskega človeka, tudi v narodnem pogledu ni ostal ničesar dolžan. V polni meri je kot strokovnjak in kot človek izvršil svojo dolžnost, zato si zasluži sladk počitek v ljubljani rodni zemlji. Slava njegovemu spominu!

Univ. prof. John Zvetina iz Chicaga v Ljubljani

V Ljubljano je prispel včeraj g. John A. Zvetina, izredni univerzitetni profesor (asistent profesor) v Chicagu (USA). V če-

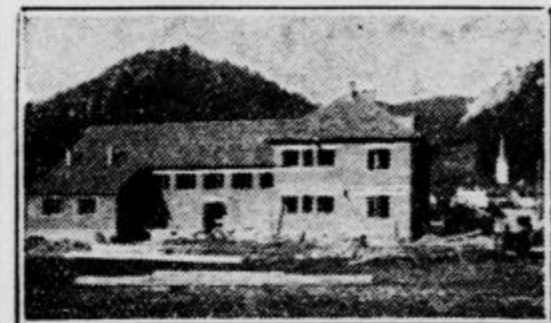

rtke, dne 24. t. m. ob 18. uri bo kot gost predaval v zbornični dvorani univerze o temi: *The Constitution of the USA of 1789 and how it kept pace with modern conditions (Ustava Zedinjenih držav Severne Amerike iz l. 1789 in njeno prilagodovanje modernim razmeram)*. Predavanje bo v angleškem jeziku s kratkim slovenskim resumejem.

Profesor J. A. Zvetina, čigar rod izvira iz Dubrovnika, se mudi že več mesecev v Jugoslaviji. Doslej je predaval že na univerzah v Zagrebu in Beogradu. Njegova stroka je ameriško in angleško ustavno pravo. V svoji domovini je med drugim član Slovenskega kluba na univerzi v Chicagu, Jugoslovanskega kluba, Ameriško-Jugoslovanske legije ter Ameriške legije. K predavanju vjdno vabljene ne le akademiki, ampak tudi p. n. slavno občinstvo.

Sokolski dom v Marenbergu

Marenberg, 22. novembra. Takšen je bil Sokolski dom v Marenbergu pred dobrim mesecem. Stavba je dolga 33 m, široka pa 18 m. Dom leži ob cesti proti kolodvoru Vuhred, kamor je tudi

postavljena vsa globinska fasada, tako da imajo vsi prostori sonce od ranega jutra do poznega popoldneva. — Vhod v dvorano vodi pod lepim balkonom mimo dveh gostinskih sob, kuhinje in garderobe za goste. Dvorana meri brez odra 14 X 9 X 6 in jo razsvetljuje osem velikih trodelnih oken, ponoči pa 9 močnih žarnic izpod stropa in s stranskih sten.

Projektant br. Koučnik in gradbeni odbor je polagal pri vsej stavbi največjo paznjo velikosti odra. Pri največjem številu igralcev ne bo na odru stiske, saj ima 9 m širine in 7 m globine. Levo od odra sta dve garderobi, umivalnica in prhe. Iz garderobe vodi odprt, a pokrit hodnik v vežo in v dvorano. Nad gostinskimi prostori je pet sob in kabina za kino. Stavba je zelo ekonomično grajena, je v ponos Marenbergu in v čast vsem obilnim dobrotnikom, ki so nam poklonili že lepe vsote in ki nam bodo gotovo še ostali tudi nadalje naklonjeni, ko bodo osmega decembra videli, kako uspešno je bil njihov denar uporabljen in kako potrebna je bila ta narodnostna trdnjava.

Družba za majhne vlome in tatvine

Ljubljana, 22. novembra. V restavraciji pri Levu so včeraj popoldne prijeli slabo oblečenega možaka srednjih let, ki se je sumljivo potikal okrog hiše, nazadnje pa je stopil v stranišče in poizkušal odvit električno žarnico. Ena sama žarnica ni bog ve kako bogat plen, a če ti jih prihajajo rokomavhi odvijati drugo za drugo, kakor se je to zadnji čas godilo pri Levu, ti gre škoda po malem na živce. Vsekakor je to najbednejše vrste kriminal, krasti takole po nezaklenjenih prostorih, kar koli se da sneti — v to tatinsko panogo se zatekajo pač najbolj siromašni, najbolj izgubljeni ljudje. Eden izmed njih je tudi brezposelni ključavničarski pomočnik Ignac A. iz Koverja.

Nič manj kakor 17 kazni za podobne delikte ima za sabo in že nekajkrat je bil iz Ljubljane izgnan. A žilica mu ne da,

da se ne bi vračal v mesto, kjer človek zmerom ujame kako priliko. Pred kratkim si je Ignac omislil majhno družčino, na svoje klavne pohode se je odpravil s svojim prijateljem, delavcem Francetom C., in njegovo ženo Marijo. To se pravi, France mu je bil zanesljiv tovariš, a mnogo večja, intimnejša prijateljica Marija. Družno so se ukvarjali z majhnimi vlemi in tatvinami. Pred kakšnimi 14 dnevi so vsi trije obiskali mlin posestnika Ivana Bečana v Seničici pri Medvodah. Vanj so se pritohtapili skozi okno, na katerem so razbili šipo. Najbrž so upali, da se bodo lahko za nekaj časa založili z moko, a so se v pričakovanju usteli. Iz mlina pa so vendar odnesli vrečo kakšnih 30 kg rožičev, ki so bili pripravljeni za mletje, kakšnih 6 litrov žganja in še nekaj jestvin. A rožiči in žganje so se jim očitno zdeli prenerodno breme, da bi ga vlačili daleč s seboj. Malo stran od mlina so drugo jutro našli vrečo in v nji še kakšnih 10 kg rožičev — ostalo je bila trojica najbrž pospravila deloma vase, deloma pa v žepu in v kakšen nahrbtnik, če so ga imeli s seboj — prav tako pa so zavrgli tudi steklenico, iz katere so žganje popili.

Da ni mogel biti na delu ničče drug kakor ta družčina, nam najbolj nazorno pričča dejstvo, da je naslednje jutro občinski razkuževalec iz St. Vida v Podgori ustavil pijanega možaka in žensko, v katerih so poznaje spoznali Ignaca in Marijo, in jima razkužil obutev, kakor so to takrat delali v borbi proti slinavki in parkljevki. Malo pozneje so ljudje srečali tudi Marijinega moža, ki je prav tako pijan prikolovratil v smeri od Seničice. Po tistem se je družica poselila v Seničico. Dne 15. t. m. je stražnik v mestu aretiral Franceta, včeraj je za njim padel v mreže še Ignac, medtem ko je Marija še zmerom na svobodi. Kakor je pokazal dosedajni potek preiskave, je ta trojica dne 1. novembra vlomila tudi v hišo posestnika Vinka Kosca na Golem brdu.

Iz življenja v Stari cerkvi

Pošta v Stari cerkvi pri Kočevju se bo v kratkem preselila v nove prostore. Dosedajni prostor, ki ga ima upravnica pogodbene pošte v najemu, ni posrečen. Zato je popolnoma umestno, da si je pogodbeno poštariča ga. Bončina omislila otvoriti nov poštni lokal v hiši, v katero se je že pred tedni preselila. Lastnik hiše bo opremil prostore za pošto po načrtih, ki bodo ustrezali higienskimi predpisom. Prebivalstvo Stare cerkve in še bolj ono iz okoliških vasi pričakuje, da bo poština direkcija izdala dovoljenje za preselitev pošte v nove prostore, ki so ob železniški postaji in na križišču vseh važnih poti v vasi, ki pripadajo tej postaji. Pri tej priliki omenjamo tudi akcijo prebivalcev Male gore, Kukove vasi, Seča in Poloma, ki se že več let trudijo, da bi bile te vasi prideljene pošti Stara cerkev. Ker je za Malo goro v Stari cerkvi tudi župnija in šola, je več ko razumljivo, da omenjeni kraji bolj nagibajo v Stara cerkev kakor v Kočevje. Direkcija v Ljubljani naj blagovoli ustrete tej vsesplošni želji.

Elektrifikacija Stare cerkve je v splošnem zaključena, kar se tiče notranje napeljave. Želja prebivalstva je, da bi se čimprej od pristojnih strani poslali v kraj še delavci, ki naj izvrše še zunanjo napeljavo in uredijo potrebna dela pri transformatorju, ki je že dograjen in čaka le še monterjev. Stara cerkev je tako rekoč predmestje Kočevja. In bi bilo umestno, če bi odločujoči činitelji izskoristi razsvetljevo tudi vasi same in prostora pred postajnim poslopjem. Dve, tri luči več se pri takšnih delih ne bodo dosti poznale, kraj sam pa bi gotovo mnogo pridobil. Gasilsko društvo v Stari cerkvi si je naredilo nalogo, da si nabavi motorno brizgalo. Požrtvovalni gasilci so se čisto pokazali kot disciplinirana četa zlasti pri pogostih požarih in letošnjem poletju. Prebivalstvo kaže mnogo razumevanja za težnje gasilcev, pa ker ne morejo z denarnjem podpreti gasilcev, so pričeli navzati vsak po svoji moči les, ki ga bodo gasilci prodali in z izkupičkom uresničili svoj namen.

Direktor baletne opere Lovro Matačić prispe danes v Ljubljano, da začne vaditi z orkestrom ljubljanske Filharmonije za simfonični koncert, ki bo v ponedeljek 28. t. m. v veliki univ. dvorani.

Uboj v Rakovcu pri Grobelnem

Ubijalec se bo moral pokoriti 3 leta

Celje, 22. novembra.

Pred ljubljanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 42 letni posestnik Jože Zupanc iz Cerovca pri Šmarju pri Jelšah zaradi uboja. Zupanca je zagovarjal odvetnik dr. Ernest Kalan.

Jože Zupanc se je v soboto 22. oktobra zjutraj skregal s svojo ženo in nato v jezi odšel v Šmarje. Ob 9. dopoldne se je spet vrnil domov in se ponovno začel pripraviti s svojo ženo. Njegova žena je namreč hotela iti k 27 letnemu posestnikovemu sinu Martinu Kovačiču pomagat izkopavati korenje, mož pa ji tega ni dovolil, češ da bo lahko šla njegova hči. Kljub temu je žena odšla na delo. Zupanc je šel opoldne k Kovačičevim ponjo in jo pozval, naj se vrne domov. Zena ga ni hotela ubogati. Martin Kovačič je skušal Zupanca pomiriti in ga je povabil v klet, kjer sta nato pila vinski most. Nato je odšel Zupanc domov, se preoblekel in odpravil proti St. Juriju. Spotoma je stopil k svoji ženi in ji dejal, naj gre vendar domov. Tokrat ga je žena ubogala. Zupanc je nadaljeval pot do Grobelnega. Tam pa si je premislil in se obrnil. Domov grede se je oglasil v Tarnem pri dveh posestnikih, ki sta mu postregla s pijsko. Pozneje je prišel Zupanc vinjen k posestniku Karnerju v Rakovcu pri St. Vidu pri Grobelnem. Bil je dobre volje. Proti večeru je prišel tja tudi Martin Kovačič in ga pozval na odgovor, zakaj je na njegovi njeni »rezonirale« nad svojo ženo. Kovačič je dejal tudi, da bo nočjo »revolucijac«. Beseda je dala besedo in končno je Kovačič udaril Zupanca po glavi. Zupanc je skočil k vozu, na katerem je bilo korenje, in izšel ročico, skočil zopet h Kovačiču in hotel zamahniti po njem, kar pa je Ciril Ožek preprečil. Zupanc in Kovačič sta se nato zopet spopadla. Zupanc je izvelkel iz notranjega žepa sukničja dolg kuhinjski nož ter zabodel Kovačiča v levo roko, v levo stran hrbta, v levo prsno stran in nad levim bokom. Slednji dve poškodbi sta bili smrtni, ker je nož odprl prsno in trebušno votlino ter prerezal črevo, kar je povzročilo izliv krvi, infekcijo in vnetje trebušne mrene. Težko poškodovanega Kovačiča so pre-

peljali v celjsko bolnišnico, kjer je drugi dan med operacijo izdihnil. Zupanc je priznal svoje dejanje in se je zagovarjal s pijanostjo.

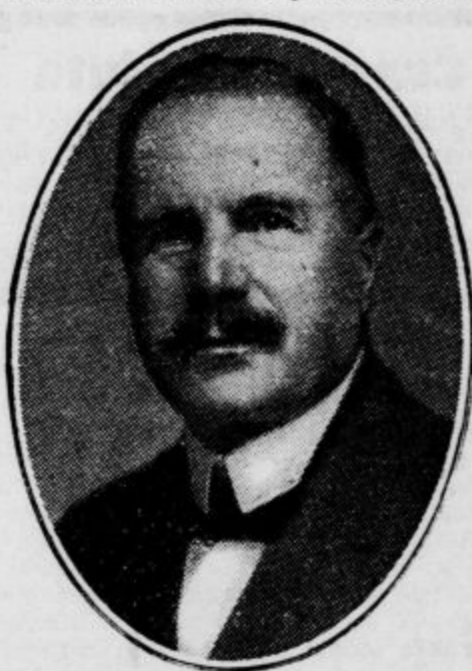
Sodišče je obsodilo Jožeta Zupanca na 3 leta robije in izgubo častnih pravic za dobo treh let, poleg tega pa mora plačati bolniške in pogrebne stroške za Martina Kovačiča.

Nov mestni zavod za reveže

Ljubljana, 22. novembra.

Beračenje v Ljubljani se je razpaslo, da je postalo nadlego najrazličnejših slojev. Mestna občina je razpravljala s karitativnimi organizacijami, kako bi bilo mogoče beračenje popolnoma odpraviti ali vsaj skrajno omejiti. Kakor nam poročajo z magistrata gre zahvala uvidevnosti šefa znane Urbančeve manufakture tvrdke Feliksa Urbančeve gospoda Franca Urbanca, da je mestna občina dobila zelo velike prostore v nekdanji stari cukrarni na Poljanskem nasipu. Franc Urbanec je dobrohotno znižal najemnino tako nizko, da ga občina prišteva med naše resnične človekoljube. Samo z zelo nizko najemnino je bilo mestni občini mogoče vzeti trakt ob Poljanskem nasipu in živinodržavski ulici in njem za nov zavod, ki naj postane velika podpora največjim občanom in aploh revnemu ljudstvu našega mesta. V prtiličju stare cukrarne na Poljanskem nasipu št. 40 bo nameščena soba za vratarja zavoda in 8 m široka ter 12 m dolga kuhinja za prehrano brezposelnega delavstva in revežev. Poleg kuhinje je v prtiličju shramba za jedila in shramba za drva ter stranišča, kakor v vseh nadstropjih.

V I. nadstropju je 19 m dolga in 14 m široka dvorana, namenjena za obednico, kjer bodo reveži brezplačno dobivali kosilo in tudi druge obroke, vedno pa samo po eno tečno in dobro pripravljeno jed. V tem nadstropju je tudi prostorna soba za služinčad in pa nizka dvorana, dolga 32

želnem odboru. Po dobrih izkušnjah je bil imenovan za državnega vinarskega in pozneje za kletarskega nadzornika za kranjsko deželo, odnosno naposled za dravsko banovino.

Vsi slovenski sadjarji in vinogradniki so ga poznali večji del osebnosti, ali pa po njegovih spisih in tehtnih navodilih, po katerih je zaslovel tudi izven Slovenije. Pridobil si je zlasti lepe zasluge za obnovo vinogradov na Dolenskem in v Beli Krajini. Na stotine predavanj je priredil v teh krajih v dobi, ko je bil pouk zaradi uničenja vinogradov po trtni usi najnujnejši in najkoristnejši. Organiziral je razne kletarske in sadjarske razstave ali pa je vsaj sodeloval pri njih, saj je povsod bila željena njegova pomoč s strokovnimi nasveti. Leta 1903. je Kmetijska družba ustanovila delno poizkusno vinsko klet, katero je Fran Gombač vodil večinoma sam, in sicer z velikim uspehom.

Pisati je znal preprosto in stvarno, zato bodo njegova dela trajno ohranila sloves. Izdal je naslednja dela: »Najcenejša in najhitrejša obnovev opustošenih vinogradov«

Domače vesti

*** Mednarodni teden za pobiranje raka.** Mednarodne medicinske organizacije prireajo že nekaj let tako zvan mednarodni teden za pobiranje raka. Na medicinskih fakultetah po vsem svetu so predavanja znamenitih raziskovalcev te nevarne bolezni, strokovni listi objavljajo obširne članke, vrstijo pa se tudi poljudna predavanja. Mednarodni teden za pobiranje raka bo letos od 23. do 30. t. m. in bo služil v prvi vrsti medicinsko-socialni organizaciji borbe proti tej nevarni bolezni. Počasen pa bo v teh dneh tudi spomin umrlih znanstvenikov, ki so se uspešno bavili z raziskovanjem in zatiranjem raka.

*** Društvo »Narodni dom« v Zagrebu.** Berislavičeva ul. 11, naznanja članom in prijateljem društva, da bo dne 23. t. m. ob 20.30 predaval prof. g. France Poljanec. Tema: »Cankar«.

Velika izbira ŠALJIVIH PREDMETOV v drogeriji Kanc, Ljubljana, ZIDOVSKA 1. Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik. Na zalogi bengalski ogenj.

*** Smrt uglednega rojaka v Ameriki.** Na svoji lepi farmi v Madisonu, Ohio, je umrl Joe Mlakar, star komaj 45 let. Doma je bil iz St. Ruperta na Dolenjskem, kjer so imeli starši lepo kmetijo. Kot 20-letni mladenič je prišel leta 1913. v Cleveland in dobil delo v neki tovarni. Po nekaj letih si je ustanovil trgovino in z veliko pridnostjo ter podjelnostjo si je ustvaril dobro existenco. Pred tremi leti je trgovino opustil in postal farmar. S svojo soprogo je bil lani tri mesece na obisku v svoji stari domovini. Slovenskim in drugim farmarjem je bil vzor naprednega gospodarja, velike pa je imel tudi zasluge pri gospodarskih organizacijah naših rojakov v Clevelandu in nekaterih drugih naselbinah. Bil je delničar treh narodnih domov v Clevelandu, ustanovitelj in predsednik trgovskih odsekov ter vodja raznih sportskih klubov. Njegovo ime najdemo povsod, kjer je bila v zadnjih letih kakna uspešna akcija za gospodarski in kulturni napredek naših ljudi.

Miklavž ve, kje je dobro in poceni. Zato kupuje: gradl za žimnice, volnene flanelaste, prešite odeje iz klota in svile, blago za rjuhe v vseh kvalitetah pri manufakturni trgovini JANKO ČESNIK, Ljubljana, Lingarjeva.

*** Ramazanski bajram.** Danes je začetek tridnevnega velikega muslimanskega praznika ramazanskega bajrama, ki sledi štiri-tedenski ramazanski postu. Muslimanska veroizpoved nalaga svojim vernikom, da proslavijo ta praznik z dobri deli ter da naklonijo revežem lastno pomoč.

*** Razširitev bolnišnic v severni Dalmaciji.** Določeni so krediti za razširitev vseh bolnišnic v severni Dalmaciji, ki so že davno postale pretesne. Bolnišnici v Šibeniku bodo dodali eno nadstropje ter razširili paviljon za jetične bolnike, ki je imel samo 30 postelj. Paviljon bo razširjen tako, da se bo število postelj podvojilo. Bolnišnici v Zemuniku bodo priključili večje poslopje, v katerem bodo nameščeni umobolniki, ki so sposobni za kakšno delo v delavnicah. Bolnišnica v Biogradu bo dobila še eno krilo in bo v njej prostora za 200 bolnikov. V novem krilu bo tudi oddelek za nalezljive bolezni. Napravljeni so tudi načrti za razširitev bolnišnic v Kninu in Livnu.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje in prebavi, se lahko odpravijo z davno preskušanim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grednico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefovo vodo«, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

*** Otvoritev Vrgorskega Kanala.** V Vrgorcu je bila v ponedeljek pomebna slavnost. Praznovali so dograditve velikega kanala, po katerem bo odtekala voda iz Vrgorskega jezera in se bo z izsuševanjem velikega močvirnega področja pridobilo 3.200 ha rodovitne zemlje. Kanal veže Vrgorsko in Bačinsko jezero. Slavnosti je prisostvoval ban primorske banovine dr. Bulič, ki je zazgal zadnjo mlin in tako porušil zadnjo steno, ki je še zapirala drugo odprtino tunela.

Trgovina sveč, voska, medu in medenjakov SE JE PRESELILA IZ WOLFOVE V STRITARJEVO ULICO, prejšnji Mayerjev lokal v Kresljih.

*** Letno vilo je oplenil.** Na Golem brdu pri Medvodah je bilo v eni zadnjih noči vplomjeno v letno vilo Borisa Krevla iz Ljubljane. Tat je med drugim odnesel pet odev rdeče barve, zeleno pelarino in več druge obleke, nekaj žganja, ruma, sladkorja, čaja, kave in nekaj posode. Kakor so ugotovili orožniki iz Medvod, je dejanje zagrešil 30letni Pavle Malovrh s Planine pri Črnem vrhu v škofjeloškem okraju, ki je znan, že večkrat kaznovan vplomec in tat.

*** Vlomilski obiski po cerkvah in župniščih.** V Smarju pri Jelšah se je nedavno neznan storilec pritihtopal v župno cerkev, razbil ključavnice na dveh nabiralnikih in pobral denar. Pien je bil sicer bolj siromašen — ljudem gre v letih suše in stiske pač tudi za cerkvene namene denar težko izpod palca. Vsa škoda znaša samo okrog 150 din. V Ratečah pri Kranjski gori je v eni zadnjih noči poskušal nekdo vlomiti v župnišče, a je bil o pravem času opažen in preprečen. V tatu so spoznali 23letnega bivšega hlapca Franceta C., ki je po rodu iz Kobariča v Italiji. Kakor vedo ljudje povedati, je vlomilec oborožen s preciznim avtomatičnim revolverjem na sto nabojev, zato je pri zasledovanju potrebna skrajna previdnost.

*** Od 3. do 4. decembra izlet v Trst — Gorico.** Prijave sprejema Okornova izletna pisarna, Ljubljana, hotel Slon.

*** Izjalovljena zločinska nakana.** V Bački Palanki je pretila bogatemu mesarju Jovanu Kišu po zločinskem triku velika nevarnost. Oni dan je prišel v njegovo trgovino neznanec, ki je nekaj malega kupil, potem pa mesarja prosil, naj ostane pri njem v shrambi do prihodnjega dne zavoj, ki ga je imel pri sebi. Mesar je zavoj shranil, a ker neznanca nasedelji dan ni bilo, je pogledal, kaj je v zavoju. Našel je 15 kg neizgosisanih vžigalnikov in 15 zavojev igralnih kart. Mesar je vse to takoj odnesel na policijo ter tudi opisal moža, ki mu je dal tihotapsko blago v shrambo. Tihotapca so redarji kmalu izsledili in zgodilo se je to v pravem času, zakaj mož je bil namenjen k finančni oblasti, kjer bi bil bogatega mesarja naznanil, da ima neizgosisane vžigalnike in karte. Lopov je izračunal, da bi bil mesar kaznovan z veliko globo 30.000 dinarjev, njemu kot ovaditelju pa bi od tega padla v žep nagrada 10.000 din.

*** Tisoči ljudi lahko kaj pogrešajo, toda milijoni ne.** S tem se pojasnjuje dejstvo, da se danes milijoni dnevno poslužujejo Chlorodontove zobne paste, zato imajo lepe, bele zobe. Chlorodont je pojem kakovosti in cenosti.

Iz Ljubljane

— Na sestanku za proslavo 20 letnice kraljevine Jugoslavije bo zaradi razporeda slavnostnega sprejema treba ugotoviti tudi približno število udeležencev pri sprejemu. Odbor za proslavo zato prosi zastopnike organizacij, da za sestanek, ki bo v četrtek 24. t. m. ob 18. v veliki dvorani mestnega poglavarstva, pripravijo potrebne podatke o številu udeležencev posameznih organizacij in društev, ki jih zastopajo.

— Spomenik padlim vojakom iz bivše občine Zgornje Kšiče. Po zgledu mnogih drugih krajev, kjer spomeniki ali spominске plošče pričujejo o žrtvah sveto-vne vojne, se je tudi v Zgornji Šiški ustanovil krajevni odbor, ki si je nadel nalogo, da postavi spominsko ploščo vsem možem in fantom iz bivše zgornješiške občine, ki so padli v svetovni vojni. Svečano odkritje bo drugo nedeljo 4. decembra dopoldne v avli novega solskega poslopja. V solski kapeli bo ob pol 9. maša z govornom bivšega vojnega kurata mestnega župnika Janka Cegnarja. Sledila bo svečanost v avli. Domači pevski zbor bo zapel žalostinko, nakar bo spominska plošča blagoslovljena in odkrita. Domači pevski zbor zapoje »Oj, Doberdoba«. Predsednik krajevnega odbora za postavitev te plošče g. Franjo Zajec bo imel priložnostni nagovor, sledilo bo polaganje vencev, nakar bo izpregovoril še zastopnik bo-jevnikov. Pevski zbor bo zaključil svečanost s pesmijo »Oj ta soldaški bobent«. Krajevni odbor za postavitev spominske plošče ne bo razpošiljal posebnih vabil, povabljeni pa so vsi, ki se toplo spominjajo žrtev svetovne vojne.

— Poučne tečaje za hišne uslužbenke (splošne pomočnice, pestunje, negovalke, kuharice, sobarice, domače šivilje, perice, likarice, postrežnice itd.) vodi Zveza gospodinjstev pomočnic spoznavno z gospodinjstvi in z uspehom že več let, od časa svojega obstanka dalje. Pouk se vrši različno med tednom popoldne ali zvečer in ob nedeljah popoldne v prostorih Zveze gospodinjstev pomočnic, Zveze gospodinjstev, Delavske zbornice, Dečjeva doma ali Državnega osrednjega zavoda. Eni tečaji so namenjeni začetnicam, drugi zopet nadaljevalnemu pouku, to je za uslužbenke v službah ali one, ki se hočejo v svojem znanju še izpopolniti. Prijave za tečaje za navadno kuho ali suho na plin, za šivanje, likanje, nego otrok in bolnikov, za jezikovni pouk, družabna pravila itd. sprejema Zveza gospodinjstev pomočnic, Wolfova ul. 10, telefon 40-53. Cene so izredno zmerne.

Sedaj je pravi čas, da si naredite liker, ki bo do Božiča ravno prav obležal. 34 vrst likerskih esenc in rumov kompozicija izredne kvaliteta v Drogeriji Gregorič, dr. z. o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Gosp. Oblak Stefan je nujno naprošen, da se javi v teku tedna v tajništvo »Jutra« zaradi važne zadeve.

— Umril je g. Jože Zupančič, pisarniški ravnatelj v pokopju. Pogreb bo danes ob 16. izpred mrliške veže na Vidovdanci cesti. Pokojnemu blago spomin, ža-ujčki družini naše iskreno sožalje!

— Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi bo predaval prof. Lucijan M. Škerjanec o razvoju slovenske glasbe. Predavanje, ki je brezplačno, bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (kino Matica). Pričetek ob 20.

Doze za puder od Din 20. — dalje. — Enostavne ali dragocene, v vsakem slučaju okusne, ako izberete v parfumeriji »NADA«, Franciškanova ulica.

— Jnad »Jugoslavija« se najtopleje zahvaljuje g. prof. dr. J. Hidžiju za podarjenih 100 din in darovano obleko. Prav tako g. dr. I. Murku za darovano obleko. Obema gospodoma najlepša hvala. — Društvo se obenem najlepše zahvaljuje za denarno pomoč in podporo za bife trdkam: Plastična reklama, Petriček, Pelicon, Koretič, Košak, Javornik, Kham, Kastelic, Kavčič, Piskar, Anko, Grablovič, Verbič, Vidmar, Jelaciu, Sober, Zelaznik, Ravtar, Črne, Jeraj, Krbavčič, Musar, Motoh, Kovačič, Župan, Janeš in Dajčam.

Od 21. do 29. novembra se vrše vsako popoldne demonstracije novega cenega Cine Kodak 8 projekcijskega aparata. Pridite! Ogled prost in brezplačno! — Drogerija Gregorič dr. z. o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Vožnje snega. Podjetniki in prevozniki, ki imajo na razpolago navadna ali motorna vozila z dvigalnimi napravami za odlaganje tovora se pozivajo, da predložijo takoj nekolkovana pismena sporočila pisarni mestnega cestnega nadzorstva na Vrazovem trgu, če žele sodelovati pri prevozu snega. V sporočilih je treba navesti točne podatke o velikosti vozil, o dvigalu in o zahtevku za dnevno osmurno vožnjo. — Drevi in vsako sredo ob 20. izpopolnjevalni plesni tečaj: Jenkove sole v Kani. Vsak četrtek »nadaljevalni tečaj«. Džaki popust. Posebne plesne ure vsak dan.

— Predavanja ljubljanske Sadjarske in vrtnarske podružnice se bodo vršila še ves ta mesec, ker se prične tečaj o zelenjadstvu šele 5. decembra. Prihodnje predavanje bo danes kakor običajno ob 19. v kemični dvorani na I. dr. ž. realni gimnaziji (realki) v Vegovi ulici. Predavatelj bo g. nadzornik Josip Štrekelj o »zimski povrtinici«. Članstvo in gostje vabljene. Vstop prost.

1. DECEMBRA
ob 20. uri na **TABORU**

Sodelovali bodo: ge. Bravničarjeva, Heybalova — Jerajeva — Majdičeva — Kogejeva, gosp. Simenc, vojska godba in pevski zbor Grafike.

Novinarski koncert

PO KONCERTU PLES Z 2 GODBAMA

Za novinarski koncert 1. decembra na Taboru, ki bo tudi letos umetniška in družabna prireditev prvega reda, a mu daje še poseben poudarek dejstvo, da je izvršen med oficijelne prireditve v proslavo 20letnice našega narodnega osvobodjenja in zedinjenja, so prireditelji pripravili naslednji zanimiv, umetniško polnoverden spored:

- I. Državna himna.
- II. Hočreiter: Gosposvetski zvon. Jereb: V jutro pomladno. Foerster: Spak.
- III. Poje pevski zbor »Grafike« pod vodstvom pevovodje g. Danila Cerarja.
- IV. Milojevič: Šarplaninska uspravanka. Dvořak: Arija Marine iz opere »Dimitrij«. Lajovic: Kaj bi le gledal. Poje operna pevka gđ. Vera Majdičeva.
- V. Tri slovenske pesmi. Poje operni pevec g. Marij Simenc (Zagreb).
- VI. Sibelius: Valse triste. Piese solopelalska Narodnega gledališča ga. Gizela Bravničarjeva. Janko in Metka, plesni duet na Farmove »Triglavske rože«. Izvajata dve učenci ge. Bravničarjeve.
- VII. Odmor. Pocherini: Drugi stavek iz koncerta za čelo. Popper: Tarantella. Izvajata čelistska gđ. Oli Jerajeva, pri klavirju g. prof. Karel Jeraj. Stritof: Mene pa glava boli. Bizet: Arija iz opere »Carmen«. Poje operna pevka ga. Mila Kogej-Staglerjeva.
- VIII. Smetana: Arija iz »Prodane neveste«. Dev: Kianglica. Poje operna pevka gđ. Valerija Heybalova.
- IX. Jan Pešta: Jugoslavija, slavnostna uvertura.

Igra vojaški orkester 40. pešpolka Triglavskega, pod vodstvom kapelnika g. podpolk. Ferda Herzoga.

Vse pevce-soliste in oba plesna nastopa spremlja pri klavirju dirigent opere Nar. gledališča g. A. Neffat. Po koncertu v vseh prostorih Tabora družabni večer s plesom. Pri plesu bosta sodelovala dva orkestra vojaške godbe 40. pešpolka.

Črno-bela reduta
Klub Primork, znani podpornik dijakov in siromakov, javlja, da bo obnovil tradicijo svoje elitne prireditve pod gornjim naslovom. Črno-bela, se bo vršila dne 1. februarja 1939, zato prosimo ostala društva, da na ta dan silnice prireditve opuste. **ODBOR.**

— Kruta ušoda preganja 38-letnega Silvestra Sporarja, ki je doma od Sv. Petra pri Novem mestu, a mu je ta domača delenski vas bolj tuja kakor velik del Evrope. Že v zgodnji mladosti je prišel na Sušak, kjer je obiskoval hrvatske šole. Kakor mnoge druge, je tudi njega vojna vihra metala iz grozote v grozoto, po vojni pa se je podal v svet in prehodil je več držav. Delal je v raznih tovarnah, bil pa je tudi delavec in nosač v pristaniščih in velikih mestih Italije in Francije. Sedem jezikov se je naučil, za razna dela se je usposobil, a zdaj je z ženo in dvema otrokoma brez pomoči, brez zaslužka na cesti. V Ljubljano je prišel iz Zagreba, kjer je imel od časa do časa kak zaslužek, a so ga naposled napotili, naj gre v Slovenijo, kjer je doma. V rojstem kraju ga nihče ne pozna in tudi v skromni vasič zanj ne more biti dela in kruha. Vsa služba je pripravljena sprejeti in s svojo sposobnostjo in vestnostjo bi lahko dobrostručnemu gospodarju mnogo koristil. Na dobra srca apelira in ponudbe sprejema uredništvo »Jutra«.

— Sokol II. bo priredil v soboto 3. decembra Miklavžev večer v veliki dvorani Kazine. Igral bo priznani »Odeon« jazz.

— Vlom v železniški voz. Kakor je bila obveščena železniška policija v Ljubljani, je bilo na brežiškem kolodvoru nedavno v popoldanskih urah vplomjeno v voz vlaka št. 45, v katerem je bila večja pošiljka manufakturnega blaga, namenjena iz Maribora v Beograd. V Brežicah je neznanec vdrl v voz in odnesel 14 kg šifona in 6 kg kajsa. S plenom je, kakor kažejo nekatera znamenja, nekaj časa z istim vlakom potoval dalje, a med vožnjo je nekje skočil iz voza in pobegnil neznan kam.

— JNAD »Jugoslavija«. Danes ob 19.30 seja centralnega odbora.

— Sprememba naziva pošte Studenec pri Ljubljani. Dne 1. decembra 1938 prične posilovati pošta Studenec pri Ljubljani pod naslovom Ig pri Ljubljani.

— Naznanilo. Cenjenemu občinstvu vlijudno naznanjamo, da smo se preselili v nov lokal v hotelu »Slon« v Franciškanški ulici. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, tel. 22-50.

— Rimski zid v Vegovi ulici pred vseučiliško knjižnico v sedanji obliki bodo podirli. Letos so bila zunanja dela na vseučiliški knjižnici v glavnem dovršena. Po zamisli arhitekta Plečnika so pričeli prejšnje teden podirati ocedanji rimski zid, ki se z veličastno stavbo nikakor ne ujema. Nizki park, kakršen se razteza pred poslopjem Glasbene Maticice in za zavarovalno banko »Slavija« bo podaljšan v isti smeri in višini tudi pred poslopjem vseučiliške knjižnice. V začetku novembra so delavci pričeli graditi zid, ki bo omejeval novi park Okusno zgrajeni zid bo prav tako nizek kakor pred poslopjem Glasbene Maticice in bodo nanj postavljene stebričji kakor ondi, samo da bodo okrogli. Za parkom bo vodil še hodnik za pešce. Štiri visoka drevesa, ki so zakrivala knjižniški pogled na Vegovo ulico, so prejšnji teden podirli in odstranili. Tako bo impozantna zunanost vseučiliške knjižnice na tej strani prišla do prave veljave.

— Na dveh največjih stavbah je gradbena delavnost kljub pozni stavbi sezoni na višku. Pri prvi palači »Dom službe Bata« v Šelenburgovi ulici in na Aleksandrovi cesti je zrastle iz tal mogočna stavba, ki jo gradi podjetje inž. Jos. Dedek, in so delavci po dovršitvi obširnih temeljnih del s pospešeno naglico dogradili še pritrilčne izločbene prostore. Sedaj imajo v delu železobetonske nosilne stebre za prvo nadstropje. — Pri stavbi vseučiliške knjižnice so postavljali vse letošnje poletje veličastno stebrovje v glavnem stopnišču, ki bo vodilo od glavnega vhoda v javno čitalnico. To stebrovje je dobilo šele letos železobetonsko streho, ki jo pravkar pokrivajo z valovito bakreno konicana ta mesec, tako da bo vsa streha vseučiliške knjižnice. Krovišča dela bodo končana ta mesec, tako da bo vsa streha popolnoma prekrita in pred dežjem zavarovana. V neposrednosti so položene stopnice, vzdignane so vrata in okna na dvorščice. Vse je iz umetnega kamna in je bilo njega vzdevanje precej zamudno. Gradbena dela so zaradi obilice vrat in oken trajala skoraj vse leto. Poleg zavarovanja pred vlago bodo vsa okna, ki se nimajo lesenih okvirov, zadelani z deskami. Silno velika in razgledna okna glavne čitalnice bodo zaprti z velikansko poševno pregrado iz desk, ki bo lovila dež in sneg in tako obvarovala stropce pred močo.

Ljudje se smejejo do solz, kritika pa navdušeno priznava, da je ta film najboljša burka **VZOREN SOPROG** V gl. vl. HEINZ RUHMANN Ob 16., 19. in 21. uri **DANES NEPREKLICNO ZADNJKRAT! KINO UNION — Tel. 22-21**

— Vlomilski obisk v Grižah. Čevljarški mojster Peter Kuder v Grižah v Savinjski dolini je imel nedavno precej neprijeten obisk. V hišo se mu je pritihtopal vplomec in mu odnesel za cel baliz obleke, perila in blaga. Med drugim mu je izginil kos rjavega volnena blaga, temnorjavega moškega sukna, šifona, pepelnika sivga kajga, pol ducata kontenastih rjuh, prevleka za odejo, trije zlati poročni prstani in nekaj denarja, da trpi okrog 3000 din škode. Isti rokomavh je poizkušal srečo tudi v hiši posestnika Pavleta Končnika pri Sv. Pantracu v okolici Griž, a je bil o pravem času opažen in preprečen. Pri tej priliki so spoznali v njem 45letnega brezposelnega kleparja Ivana Venkoviča, ki je po rodu iz Zalca, a je brez stalnega bivališča in ima 18 kazni za sabo. Policija ga je že poprej iskala, da ga pokliče na odgovor za pet drugih deliktov, ki jih je bil osumljen lani in letos.

Najnovejši, kar nudi Amerika samo 1 krat na leto: plesno in glasbeno revijo **MELODIJE SVETA** blestečega humorja in razkošja Robert Taylor — Eleanor Powell (Broadway Melodies 1938) **KINO MATICA, 21-24, ob 16., 19. in 21. uri**

— Tatvine drv na dnevnem redu. »Jutra« je že nekajkrat poročalo o drznih podvigih sepleparjev in tatov, ki so se vrgli na krajo celih tovorov drv, pripravljanih v gozdovih za prodajo. Tako je nedavno posestniku Ivanu Semiču iz Mozla na Kočevskem neznan tat odpeljal 4 metre drv iz gozda na stalcarskem hribu ob državni cesti Kočevje—Sušak.

— Popravek. Pri včerajšnjem članku o dobroteljni akademiji Jnad »Jugoslavije« je bilo pri omembi umetniškega programa pomotoma izpuščeno ime g. Preka, ki je na kitari izvajal Mercovo »Tarantelo« in šmitovo »Serenado«.

Iz Celja

— Smrt zgledega nacionalnega vzgojitelja. V št. Juriju ob juž. žel. je umrl v ponedeljek zvečer po daljšem trpljenju v starosti 75 let šolski upravitelj v p. g. Anton Sivka, kremenit predstavnik stare nacionalne učiteljske garde. Pokojni je je rodil v Spitalju pri Konjicah. Učiteljske je absolviral v Mariboru. Leta 1903. je bil premeščeni v št. Juriju ob juž. žel. in je služboval na tamkajšnjih šoli kot učitelj in upravitelj vse do svoje upokojitve 1. 1926. Anton Sivka je bil napreden mož, odlični šolnik, blag značaj ter navdušen Sokol. Mnogo let je tudi predsedoval Celjskemu učiteljskemu društvu. Izredno hud udearec je zadel njega in njegovo pokojno soprogo, ko jima je 1. 1921. umrl sin edine Tadeček, jurist, idealen nacionalist in koroski borec. Pogreb g. Sivke bo jutri ob pol 9. dopoldne iz hiše žalosti v št. Juriju na tamkajšnjem pokopališču. Anton Sivki bodo častno hranjen časten spomin!

— Žrtve napadalca. Ko se je vračal 26letni delavec Franc Šrenk iz Hrastnika domov, ga je napadel neki brezposelni delavec in ga udaril z nekim topim predmetom po glavi. Hudo poškodovanega Šrenka so oddali v celjsko bolnišnico.

DVEN milo
Ponos Slovenk
je čisto in duhteče perilo. Perite z »Ovene« terpentini novim milom in zadovoljni boste! Domač izdelak!

— Brezposelnost narašča dalje. Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 416 brezposelnih (295 moških in 121 žensk) nasproti 369 (254 moškim in 115 ženskam) dne 10. t. m.

— Nepojasnjen požig. Pred trilateralnim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal večeraj kočar Franc Graček iz Luterja pri Ponikvi. Graček je bil obtožen, da je zavaroval svojo hišo proti požaru in da je nekaj dni pozneje zažgal hišo in jo dobil zavarovalnico. Neka priča je izjavila, da ji je Graček ponudil 500 din, če bi zažgala njegovo hišo. Sodišče pa je prišlo do prepričanja, da ta priča ni verodostojna, in je Gračeca oprostilo.

— Srečke za III. razred drž. razredne loterije so prispеле. Obnovite jih čimprej v podružnici »Jutra« v Celju! Srečke je treba obnoviti do 4. decembra.

Iz Maribora

— Proslava 1. decembra v Mariboru. V ponedeljek so se zbrali v mestni posvetovalnici zastopniki nacionalnih, kulturnih, gospodarskih in humanitarnih društev, da sklepajo o organizaciji letošnje proslave 1. decembra. Sestanek je vodil župan dr. Juvan. Navzoči so bili tudi predstavniki civilnih in vojaških oblastev ter ravnatelji srednjih šol. Navzočni so sklenili, da bo 1. decembra ob 11.30 na Glavnem trgu velik manifestacijski zbor vseh mariborskih društev. Spominski govor bo imel župan, povorke ne bo. Dne 1. decembra bodo hišni posestniki razsvetlili med 19. in 21. ure svoje hiše, tako da bo Maribor v čarobni razsvetljavi. Javne zgradbe pa bodo razsvetljevali posebni reflektorji.

— Prvak italijanskih oper na mariborskem odru. »Aida« ni samo največjastneje Verdijevo operno delo, marveč je tudi v mednarodnem svetu priznana krona italijanskih oper 19. stoletja. Kakor v nobeni številnih Verdijevih oper se baš v »Aidi« srečimo z izredno tragedijsko dejanja samega in v tekmi z največjimi takratnimi svetovnimi mojstri ustvarjena skladba. To nadvse veličastno delo pripravljata mariborsko Narodno gledališče pod vodstvom kapelnika Herzoga in v Skrbinskih režiji za premiero ob priliki praznika našega osvobodjenja.

— Zanimivo predavanje je imel v ponedeljek prof. L. M. Škerjanec iz Ljubljane v Ljudski univerzi. Uvodno otvritveno in pozdravno besedo je spregovoril predsednik inž. Kukovec. V klenih, zgoščenih obrih je odlični predavatelj zjel zgodovino naše glasbe in z bistro razčlenitvijo njenega bistva tehtno utemeljeval momente samostojnosti, tipičnosti in pomena slovenske glasbe. Predavatelj je bil za svoja izvajanja deležen toplje priznanja hvalnih besed poslušalcev, med katerimi je prevladovala naša dijaška mladina.

— Velik požar na Dravškem polju. Včeraj popoldne je nastal v Krasni pri Sv. Miklavžu na Dravškem polju velik požar. Vnela se je neka domačija, a ogenj se je zaradi hudega vetra razširil še na tri druge domačije. Ker vsa nima telefonske zveze, podrobne poročila o požaru ni bilo mogoče dobiti.

Samo še danes in jutri ob 16., 19. in 21. uri! — **JEAN GABIN, DITA PARLO!** **VELIKA ILUZIJA** živ prikaz bratstva in vere v boljšo in lepšo bodočnost narodov. — Film v znaku **KINO SLOGA — Tel. 27-30** sodobne evropske kulture!

Gospodarstvo

Povečanje našega izvoza v Italijo

Poročali smo že, da je bilo tretje zasjedanje stalnega italijanskega jugoslovenskega gospodarskega odbora v Rimu, ki se je pričelo 3. novembra, zaključeno 17. novembra in da je bil v protokolu določen načrt dela za leto 1939.

V protokolu je predvideno povečanje našega izvoza v Italijo za leto 1939 na izvoz dosegel vrednost 250 milijonov lir (okrog 580 milijonov din), medtem ko znaša vrednost kontingentov za tekoče leto 180 milijonov lir (413 milijonov din); teh kontingentov pa letos nismo mogli v celoti izkoristiti in je vrednost našega izvoza v prvih treh četrtletjih dosegla le 239 milijonov lir.

Seveda bo tudi v bodoče izkoriščanje povečanih kontingentov odvisno od tega, kako se bo razvil naš uvoz iz Italije, odnosno, kako se bo razvil plačilni promet. Če bi saldo naših terjatev v Italiji zopet pričel naraščati in bi dosegel večji znesek, bi stopile znova v veljavo omejitve glede izkoriščanja naših izvoznih kontingentov.

Od celotnega povečanja vrednosti uvoznih kontingentov za naše blago v Italijo (od 180 na 250 milijonov din), odpade največji del na les. Prihodnje leto bo znašal kontingent za les 108 milijonov lir. Povečanje izvoza lesa se bo pričelo izvajati 1. decembra t. l. Deloma so povečani tudi ostali kontingenti. Kontingenti za živino in živilske proizvode znašajo 65 milijonov lir, vendar bo mogoče izkoristiti te kontingente šele sredi marca prihodnjega leta, ker Italija sedaj forsira prodajo svoje lastne živine zaradi pomanjkanja krme. Kontingent za žito je določen v višini 41 milijonov lir, kontingent za ostale proizvode pa v višini 37 milijonov lir. Določbe glede plačilnega prometa ostanejo nespremenjene v veljavi. Da se ustvari podlaga za povečanje našega izvoza v Italijo, vsebuje protokol tudi določbe, ki se nanašajo na povečanje uvoza italijanskega blaga v Jugoslavijo.

Izpremembe temperature

Često vzrok prehlada, ki ima lahko za posledico dolgo trajno bolezen. Mislite pri prvih znakih obolenja na Aspirin tablete in na „Bayer“-jev križ, ki jamči za pristnost!

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

Povečanje naše premogovne produkcije

Po uradnih podatkih ministrstva za gozde in rudnike se je premogovna produkcija v naši državi povzpela od 496.119 ton v septembru na 547.708 ton v oktobru, to je za 82.340 ton ali za 17,8% več nego lani in za 137.990 ton ali 34% več nego v oktobru 1934.

V desetih mesecih letošnjega leta je naša produkcija premoga dosegla že štiri milijone 683.267 ton. V primeri s prejšnjima dvema letoma nam kaže statistika naslednje sliko:

jan. — okt. 1936.	3.552.509 ton
jan. — okt. 1937.	4.074.224 ton
jan. — okt. 1938.	4.683.267 ton

Nasproti lanskemu letu se je letna produkcija premoga dvignila za 609.000 ton ali za 15%, v primeri z letom 1936. pa za 1.131.000 ton ali za 37%.

Produkcija železne rude je v oktobru nekoliko nazadovala in je znašala v tem mesecu 48.600 ton (lani 60.000 ton). Razmeroma znatna je bila produkcija bakrene rude, namreč 77.500 ton (lani 53.450). Produkcija svinčeno-cinkove rude pa je ostala približno na lanski višini in je znašala 71.400 ton (lani 67.600). Tudi ni mnogo spreminjena produkcija baksvita, ki je v oktobru dosegla 40.000 ton (lani 35.400). Produkcija pirita pa se je dvignila na 15.100 ton (lani 11.300).

Gospodarske vesti

Dividenda družbe Trepča Mines Ltd.
Iz Londona poročajo, da je družba Trepča Mines Ltd. objavila bilanco za preteklo leto, ki je bila zaključena 30. septembra. Medtem ko je družba, ki eksploatira svinčeno-cinkovo rudnike v Trepcih v Srbiji, v letu 1936/37 zabeležila rekordni dobiček 632.670 funtov, to je 55% delniške glavnice in je izplačala 30% dividende, se je v letu 1937/38 čisti dobiček zaradi nižjih kovinskih cen zmanjšal na 202.139 funtov to je 18% glavnice. Za preteklo poslovno leto bo družba izplačala 10% dividende. Doselej so delničarji prejeli že prejšnjem letu dividendo v višini 3 penije na delnico v nominalni vrednosti 5 šilingov; sedaj pa bodo delničarji prejeli še 3 penije na delnico. Družba bo od čistega dobička 202.139 funtov (48.2 milijona din) porabila za izplačilo dividende 154.332 funtov (to je 36,7 milijona din). Kakor znano pa je družba pred kratkim zvišala glavnico od 1.125 na 1.54 milijona funtov odnosno na 367 milijonov din. Produkcija se je lani nadalje nekoliko povečala. Produkcija svinčnih koncentratov je narasla od 70.486 na 72.589 ton, produkcija cinkovih koncentratov pa od 69.863 na 70.120 ton.

Iznanjšanje dinarjev v inozemstvo.
»Službene novice« od 21. novembra objavljajo odlok finančnega ministra, ki pravi: Jugoslovenski državljani, ki stanujejo v omejeni coni, kjer dejansko obstoja obojestranski obojni promet, smejo za nakup potrebnih za svojo potrebo iznašati dnevno preko meje samo po 100 din v kovanim denarju na osebo. Ta ugodnost se ne nanaša na dvoletnike in njihove delavce, ki grede preko meje zaradi obdelovanja dvoletniških posestev. S tem odlokom izgubi veljavo dosedanj odlok od 5. novembra 1931.

Seja novostavljene Jugoslovensko-britanske trgovinske zbornice.
Včeraj se je v prostorih zagrebške Zbornice za TI sestala upravni odbor nove Jugoslovensko-britanske trgovinske zbornice. Kot častni gostje so se seje udeležili tudi trgovinski ataše pri angleškem poslanstvu v Beogradu Sturrock, zagrebški konzul Rapp ter zastopnik londonske trgovinske zbornice Stevens. Sejo je vodil predsednik Zbornice dr. Krasnik. Prečital je pismo londonske trgovinske zbornice, ki naglašajo potrebo, da se pospeši trgovinski promet med obema državama. Stevens je v svojem govoru poudaril, da se bo moral bodoči razvoj trgovinskega prometa med obema državama usmeriti tako, da se bo do kraja uveljavilo načelo recipročnosti. O priliki svojega obiska v Jugoslaviji je že nabral mnogo gradiva, na podlagi katerega bo mogoče dati celo vrsto pobud za povečanje jugoslovenskega izvoza v Anglijo. Nato so še nekateri drugi govorniki pojasnili svoja stališča o trgovinskih odnosih z angleškim imperijem. Stevens bo do konca tega tedna vsak dopoldne na razpolago jugoslovenskim gospodarskim interesentom.

Elektrifikacija italijanskih železnic.
V zadnjih mesecih je italijanska železniška uprava izročila prometu elektrifikacijske naprave na številnih novih progah tako, da so sedaj vse glavne železniške proge v Italiji elektrificirane. S tem je končana tudi elektrifikacija celotne proge od Milana do Reggio di Calabria, kjer vozijo sedaj brzovlaki 100 ure, to je 100 km na uro. Doselej je Italija elektrificirala eno tretjino celotne železniške mreže. Italijanska vlada pospešuje z vsemi sredstvi elektrifikacijo železnic predvsem zaradi tega, da bi se zmanjšala potreba uvoza premoga. Z doseganjem elektrifikacije je pristavila Italija za 1600 milijonov lir premoga. Seveda pa elektrifikacija sama tudi obremenjuje devizno bilanco, ker

je treba uvoziti inozemske surovine, kakor so baker in nikel, ter specialne aparature.

Novo notranje posojilo Nemčije.
Nemška vlada, ki je takoj po zasedbi sudetsko-nemškega ozemlja najela na notranjem trgu posojilo v višini 1,85 milijarde mark, je te dni razpisala novo notranje posojilo v višini 1,5 milijarde mark. To bo četrto notranje posojilo Nemčije v letošnjem letu in bo celotna vsota letos emitiranih državnih dolgoročnih obveznic dosegla 8 milijard mark nasproti 3 milijardam, kolikor je znašala dolgoročna zadolžitev v teku lanskega leta, 2,6 milijarde mark v letu 1936. in 1,6 milijarde mark v letu 1935. Od leta 1935 je Nemčija skupaj z novim posojilom izdala za 15,1 milijarde mark notranjih dolgoročnih posojil.

Sarajevsko gledališče dobi posojilo na račun gledališke dinarja.
Prosvetni in finančni minister sta predpisala dopolnitve k uredbi o gledališkem dinarju, ki pravijo, da se pooblašča uprava narodnega gledališča kralja Petra II. v Sarajevu skleniti pri Državni hipotekarni banki posojilo 4,5 milijona din za dograditve in adaptacijo gledališke stavbe, in sicer na osnovi dohodkov gledališča iz fonda gledališkega dinarja. Vrh tega bo narodno gledališče v Sarajevu cediralo banki subvencijo od strani drinske banovine v višini 240.000 din in subvencijo sarajevske občine v višini 150.000 din, in sicer za ves čas trajanja posojila. Končno bo jamčila za posojilo še drinska banovina.

Izšel je »Obrotniški koledar« za leto 1939.
Te dni s zopet razpoložljivo obrotniški koledarčki. Že na prvi pogled moremo ugotoviti, da je koledar letos mnogo obširnejši, oprema lepša in vezava okusnejša, kakor pri vseh dosedanjih koledarjih. Še bolj zanimive izpopolnitve prinaša koledar glede vsebine, ki je res temeljita in izbrana. Ne moremo si misliti sodobnega obrotnika brez teh važnih podatkov. Vsakemu obrotniku prepuščamo, da si sam napravi sodbo o koledarčku, ko ga kupi. Tudi letos so naročniki koledarčka zavarovani. Zato prosimo, da vsak, kdor prejme ali naroči koledar, pazljivo prečita prilogo, ki jo bo našel v koledarju ter upošteva vsa navodila, kar bo samo njemu v korist. Koledar se naroča pri Obrotniški družbi v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4., nasproti hotela »Soča« — telefonska številka 35-23. Koledarčki stane s poštnino vred samo 12 din. Obrotniki sejaže po njem in pripravite ga Vašim znancem in prijateljem. Darujte ga pomočnikom in vajencem!

Končno je poravnano postopanje protokol rane tvrdke Pipan & CIE Com. d. z. o. z. v Ljubljani.

Dobave. Strojni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe za dobavo raznih azbestnih vrvic.

Licitacije. Dne 24. t. m. bo v intendaturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo živil, v inženjerskem oddelku pa 26. t. m. za nabavo ograje iz hodeče žice. Dne 24. t. m. bo v intendaturi štaba moravske divizijske oblasti v Nišu licitacija za dobavo 55.000 kg svinjske masti, 20.000 kg olja in 3.200 kg kisa. Dne 5. decembra bo pri upravi III. oddelka vojnotehničnega zavoda v Čačku licitacija za dobavo »U« železa. Dne 7. decembra bo pri ekonomskem oddelku štaba mornarice v Zemunu licitacija za dobavo 10.000 kg čiste svinjske masti. Dne 13. decembra bo pri upravi zavoda »Obilje« pri Kruševcu licitacija za dobavo 6 pirometrov za visoko temperaturo. Dne 17. decembra bo pri tehničnem oddelku kralj. banske uprave v Splitu licitacija za dobavo vodovodnih cevi.

Borze

22. novembra
Na ljubljanski borzi so se v privatnem kliringu trgovali angleški funti po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih istotako po 238 in v grških bonih po 35,75. Nemški klirinski čeki so bili v Ljubljani nespremenjeno po 14,30, v Zagrebu pa 14,33 in v Beogradu tudi po 14,30.

Na zagrebškem efektnem tržišču je ostala vojna škoda nespremenjena. Zaključila se je po 463. V Beogradu je malo oslabela in se je zaključevala po 466—466,25. V drugih vrednotah v Zagrebu ni bilo prometa.

DEVIZE

Ljubljana: Amsterdam 2401,66—2416,26, Berlin 1766,73—1780,61, Bruselj 746,19—751,26, Curih 996—1003,52, London 206,66—208,72, New York 4382,26—4418,57, Pariz 115,52—116,96, Praga 150,93—152,04, Trst 231,45—234,53.

Curih. Beograd 10, Pariz 11,5950, London 20,71, New York 442,75, Bruselj 74,85, Milan 23,20, Amsterdam 241, Berlin 177,10, Stockholm 106,70, Oslo 104,0750, København 92,25, Praga 15,15, Varšava 83, Budimpešta 87,50, Atene 395, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 465 — 467, 4% severne agrarne 58 — 59, 4% agrarne 58 — 59,50, 6% dalm. agrarne 88 — 88,75, 6% begiške 88,50 — 90,50, 7% stabiliz. 97,50 den., 7% invest. 98 — 99, 7% Seligman 90 den., 7% Blair

Sklepi obmejnega učiteljstva.
V nedeljski in ponedeljkovi številki smo poročali o dostojni, prisrčni proslavi 20 letnice Jugoslavije, ki jo je priredilo naše vrlo obmejno učiteljstvo. K omenjenima poročiloma bi bilo dodati še sledeče sklepe zbrnega obmejnega učiteljstva: Članstvo sreskega učiteljskega društva za Maribor bre pristopi korporativno k Pedagoški centrali v Mariboru. Delovni načrt naj obsega v novem poslovnem letu proučevanje šolsko praktičnega dela v elementarnem razredu. To delo je v marsičem najbolj diferencirano, četudi je najbolj raziskano. Tudi odslej je treba gojiti manj predavanja, ki postavljajo poslušalce čisto pred nagle trditve, ki jih šele po delj trajajočem razmišljanju lahko kritično presoja. Učiteljska nadaljnja strokovna izobrazba naj obsega v bodoče čim več diskusij o tiskanih knjigah in razpravah, nadalje čim več šolskih ogledov in obiskov (hospitacij), medsebojnih poročil o delovnih izkustvih. V podobni smeri naj učiteljstvo nadaljuje študij obmejnih krajev glede njih narodnostne, gospodarske in socialne strukture. Obmejni moment naj preveča vse društveno delo. Članstvo izreka popolno zaupnico predsedniku JUU g. Ivanu Dimniku ter izvršnemu in glavnemu odboru v Beogradu. Obenem obsoja neparlamentarni nastop manjšine ob letošnji glavni skupščini JUU v Zagrebu v mesecu avg. je zahteva postopanje v smislu pravil proti tistim članom, ki sabotirajo organizacijsko delo. Ustanovi se društveni odsek učiteljic. V točki 7 se izraža zahteva za gmočno zboljšanje položaja učiteljstva in javnih nameščencev sploh, nadalje za izenačenje službenih prejemkov poročenih učiteljev ter pokojnih upokojencem, in končno za pravočasno napredovanje upravičenih. Osmo točka resolucije predvideva načrt akcije za zbiranje daril za obmejne božičnice. Točka 9 pa vsebuje zahtevo o ukinitvi delnega celibata za učitelje. V zvezi s tem bi bilo še omeniti apel agilnega in zaslužnega dolgoletnega društvenega predsednika g. Vaude iz Sv. Marjete, da podpre obmejno učiteljstvo akcijo odseka učiteljic za obmejne šolske božičnice. Ugodnosti te akcije naj bodo deležne vse šole petih srezov ob severni meji, pa tudi šole naših revnih Haloz. G. Mirko Vauda je v jednatih besedah obrazložil načrt, po katerem naj se zainteresirajo naša mesta, predvsem Ljubljana, Maribor itd., da letos izjemoma usmerijo vse akcije za božičnice revni šolski deci na svojih področjih in prid našemu obmejnemu severu.

O tem in onem. 500 din je izgubil iz aktivke trgovca Alojzja Podlesnik iz Badlove ulice 7. — Rezervno kolo s pnevmatiklo je izgubil voznik Jereb med vožnjo iz Vojnika proti Mariboru. Kolo je vredno 1500 din. — V občestni jarek je zavozil s svojim kolesom meh. vajence Stanko Toplak s Tezna. Dobil je poškodbe na obeh rokah in glavi. — 49letna Amalija Puklavac iz Slovenske ulice si je na šmarješki cesti pri padcu strla levo nogo. — Skladiščnik Josip Pucu je izgubil iz omare zlat prstan, vreden 200 dinarjev.

V zadnjem hipu preprečena avtomobilska nesreča.
Avtoprevoznik Ivan Krajnc iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah se je peljal z osebnim avtomobilom iz Maribora proti Sv. Lenartu. V avtomobilu so bile še tri osebe. Pri Nevobvi je Krajnc v zadnjem hipu opazil veliki in debel hlood, ki je išel preko ceste. Z vsa silo je potegnil zavore, tako da je avto obstal tik pred hloodom. Tako je bila preprečena sicer nevarna katastrofa. Orožniki so izsledili krivce, 4 fante v starosti 20 do 29 let. Vsi so tajili krivdo. Obstojta pa sum, da so isti storilci navtili te dni pri Celestrini na nekoga kolejarja, mu odvzeli kolo in klobuk, ga pretepli in nagnali domov.

Inkasanti za svoj žep.
Predsednika Rdečega križa in pevskega društva Zarja na Pobrežju sta prijaviła orožnikom, da je 29 letni Rudolf Malek poneveril v škodo obeh društev na nabrani članarini okoli 1.200 din. Malek je prve dni kasirano članarino v redu oddajal. 24. septembra pa je prijavił policiji, da so mu izpredele gotilne na Glavnem trgu odnesli aktivke s kolesa. Sporočil je policiji, da je bilo v aktivki 1.100 din gotovine, potem nabiralne pole in bloki omenjenih društev. Policija je opazila, da je Malek v zadnjem času pijančeval. Pri zasliševanju je prišel Malek v nasprotja. Oddali so ga v zapore.

Iz Ptujaja

Zvočni kino bo predvajal danes in jutri obakrat ob 20. film »Vsaka žena ima tajnost«. Pred predstavo Paramountov žurnal.

R A D I O

Sreda 23. novembra
Ljubljana 12: Valčki, polke in koračnice (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Uvertura in fantazije (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Prvo potovanje okoli sveta (dr. V. Bohinec); — Pomoč otrokom v omejenih krajih (ga. Pavla Kočever). — 18:30: Udovičeva in Lovšćetova (plošče). — 18:40: Vzgojne težave (dr. S. Gogala). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Mestrovčeve Madone. — 19:50: Prirodopisni kotiček (prof. Fr. Pengov). — 20: Samospevi g. Ladislava Rakovca, pri klavirju prof. M. Lipovšek. — 20:45: Salonski kvartet. — 21:30: Angleške skladbe (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Plesna glasba iz restavracije »Emone«.

Beograd 16:45: Narodni napavi. — 17:20: Orkester in plošče. — 20: Humor. — 21: Petje. — 21:45: Plošče. — 22:15: Ples. — Zagreb 20: Klavirske skladbe. — 20:30: Plošče. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba in ples. — 20:20: Koncertni večer. — 22:10: Plošče. — Varšava 21: Chopinove skladbe. — 22: Opera na glasbo. — Sofija 18:30: Orkester. — 19:10: Klavirske skladbe. — 19:40: Opera »Madame Butterfly«. — 22:10: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Delavski koncert. — 16: Vesela muzika. — 18:35: Odmevi davnih dni. — 20:10: Družabni večer. 22:30: Dunajska glasba. — Berlin 20:10: Plesna muzika s plošč. — 20:30: Koncert velikega orkestra. — 22:30: Zdobro voljo. — München 19:15: Godalni kvintet. — 20:10: Koncert po želja. — 22:30: Dunajska glasba. — Pariz 19:05: Pevci in orkester. — 20:30: Skladbe za čelo in radijska fantazija. — 21:30: Laska godba.

90.25 — 91, 8% Blair 94 — 96,25; delnice: PAB 220 den., Narodna banka 7350, Gutmann 46 — 51, Sečerana Osijek 75 den., Osiješka livarna 160 den., Isis 26 den., Trbovlje 184 — 185, Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 466 — 466,50 (466 — 466,25), 4% severne agrarne 58,25 — 58,75, 4% agrarne — (60,25), 6% dalm. agrarne 88 — 88,50 (88,50), 6% begliške 89 — 89,50 (89,50), 7% invest. 90,25 den., 7% Blair 90,50 — 91, 8% Blair 97 — 98, PAB 226,50 — 229 (228 — 231), Narodna banka 7400 — 7460.

Blagovna tržišča

Chicago, 22. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 62,75, za maj 65,50; koruza: za dec. 46, za maj 50,25, julij 51,375.

Winnipeg, 22. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 58,125, za maj 61. — **Novosadska blagovna borza** (22. t. m.) Tendenca neizpremenjena. Pšenica: sremška 147—149; slavonska 148—150. Rž: baška 144—146. Ječmen: baški in sremški 64/65 kg. 148—150; jari. 68 kg, 180—185. Oves: baški sremški in slavonski 144—146. Turšćica: baška, sušena, pariteta Indija in Vršac 99—101. Moka: baška in banatska. Og in Ogg. 237,50 do 247,50; »2« 217,50—227,50; »5« 197,50—207,50; »6« 177,50—187,50; »7« 147,50—157,50; »7 in pole« in »8« 110—112,50. Otrobi: baški 90—97. Fižol: baški 280—285.

Budimpeštanska terminska borza (22. t. m.). Tendenca stalna, promet slab. Rž: za mar. 15,82 — 15,84, za maj 16,02 — 16,04. Turšćica: za maj 15,56 — 15,57.

Liverpool, 21. t. m. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za nov. 4,79 (prejšnji dan 4,77), za jan. 4,81 (4,79), za mar. 4,83 (4,81). — **New York, 21. t. m.** Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za dec. 8,68 (8,59), za febr. 8,53 (8,45), za april 8,40 (8,33).

Občni zbor laškega učiteljstva

Pred dnevi se je zbralo učiteljstvo enega naših najbolj industrijskih srezov, da položi obračun o svojem stanovsko-organizatorskem delu.

V preteklem poslovnem letu so se stare učiteljske vrste v laškem srezu zaradi upokojitve razredile in nastale vrzeli so izpopolnile nove mlajše moči. Po upokojitvi predsednika g. Lebarja je vodil društvo podpredsednik g. Kislinger, a občnemu zboru je predsedovala II. podpredsednica ga. Marta Plavšakova. V kratkem uvodnem govoru se je dotaknila dogodkov preteklega poslovnega leta, ki je bilo dvakrat važen mejnik. Prvič kot jubilejno leto našega državnega obstoja in drugič kot najbolj košljivo leto za plodno kulturno delo sredi mrzljivo vojne pripravljavanja.

Tajnik društva g. Milan Mahkota, je nato v duhovito sestavljenem referatu o referatih na krajevnih učiteljskih svetih temperamentno nanizal številne šibke strani referentov pri lokalnih učiteljskih konferencah in kot protutež pokazal na stvarnem in zgoščemenu opisu šolskega okoliša Dola pri Hrastniku, kako naj učiteljstvo zbira domoznanske podatke geološkega, narodopisnega, zgodovinskega, gospodarskega, socialnega, moralnega in kulturnega značaja. Taki podatki bi nudili dragocen material za širše raziskovanje našega podežljavega popolnoma in duhu in po programu učiteljskega pokreta. Vsa zbirka za ves rez bi se mogla razmnožiti in razposlati na vse šole v laškem srezu ter bi tako predstavljala najboljšo informativno bazo za vsakega novodošlega učitelja, ki bi se na tak način mogel laže in hitreje znajti na novem službenem mestu.

Predavanje je ugodno odjeknilo med članstvom. Sreski šolski nadzornik g. Počtnič je v debati še podčrtal nekatere točke referata z didaktičnega vidika in objubil učiteljstvu vso svojo uradno pomoč pri trzdem delu. Učitelj g. Pavčič je opozoril članstvo da more le moralna dolžnost vezati članstvo k zbiranju podatkov, dočim bi vsaka uradna naredba mogla roditi kot posledico prav tisto poplivenje, kakor ga je v uvodu grajal referent.

Iz tajniškega poročila so se pregledno zrcalili vsi prijetni in neprijetni dogodki minlega leta. Formalno stran društvene aktivnosti dokazuje 371 volžnih števil. Blagajniški promet se je gibal okoli lepe številke 26.000 din. Proračun za bodoče leto pa znaša blizu 4000 din. Nadzorni odbor je dal upravi odvezo, ki jo je članstvo soglasno potrdilo.

Za nov odbor je bila vložena le ena kandidatna lista, po kateri so bili soglasno

izvoljeni v upravni odbor: gg. Milan Mahkota, Marta Plavšakova, Lojzka Urbavova, Jože Groznik, France Kimovec, Adolf Jesih in Franc Musar. S tem so prevzeli usodo društva v roke mladi, agilni ljudje.

Voltvam sta sledili še poročili delegata g. Pavčiča o banovinski skupščini v Ljubljani in delegata g. Mahkote za skupščino v Zagrebu. Pri slučajnostih je bilo sklenjeno naj Učiteljska tiskarna izda pregleden zemljevid laškega in celjskega srezu. V bližnjih tednih odide učiteljstvo laškega srezu hospitirat na poskusno šolo v Ljubljani.

Zbor je zaključil novi predsednik g. Mahkota z željo, da se strnejo vrste v prizadevanju za uresničenje vseh učiteljskih smotrov.

Sokol

Sokol I Ljubljano-Tabor poziva svoje članstvo, da se udeležijo njegovega izrednega občnega zbora, ki bo danes ob pol 18. uri v mali dvorani na Taboru. Na dnevnem redu je edina točka: Najteje sanacijskega posojila. Ker je ta korak velike važnosti za sanacijo našega šolskega doma, pričakujemo, da se tega občnega zbora udeležijo čim večje število državnih pripadnikov. Zdravo! Uprava.

Sokolsko društvo Novo mesto priredi drevi ob 20. uri v svojem domu predavanje »Najnovjši manjšinski problem«. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Vrton Branko.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Sreda 23.: Potopljeni svet. Red Sreda
Četrtek, 24.: Trideset sekund ljubezni. Red Četrtek.
Petek, 25.: Zaprtlo.
Sobota, 26.: Brezov gaj. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Nadve zabavna komedija »Trideset sekund ljubezni« obravnava na humoren in dotipen način posledice avtomobilske nesreče in zlagano meščansko moralo.
Krstna predstava izvorne slovenske drame, ki jo je napisal ravnatelj drame Pavel Golja, bo dne 30. t. m. na predvečer praznika Ujedinjenja. Delo, ki obsega 10 slik, se imenuje »Dobruža 1917.« ter prikazuje različne vešele in žalostne zgodbe naših legionarjev v Rusiji. Delo bo zrežiral prof. Šest.

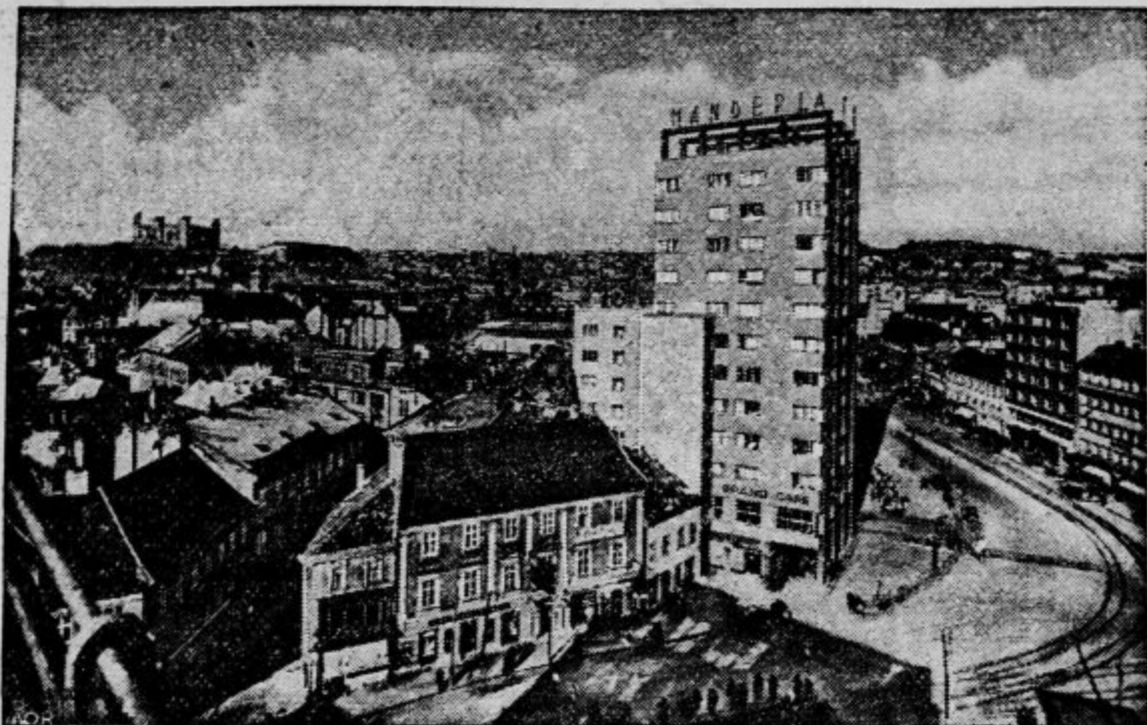
OPERA

Začetek ob 20. uri
Sreda 23.: Manon. Gostovanje gospe Zlate Gjungjenac. Izven
Četrtek, 24.: Zaprtlo.
Petek, 25.: Aida. Gostovanje gđce Vere Majdičeve. Izven.
Sobota, 26.: Romy. Premiera. Premierski abonma.
Ga Zlata Gjungjenac-Gavella bo nastopila drevi v svoji najboljši partiji v Masenetovi operi »Manon«. Odična njena kreacija v igralskem in pevskem oziru je vedno navdušila polno in razprodano operno hišo. Ga Gjungjenac je sicer povsod, posebno pa še v tej vlogi tako izvrstna kakor malokatera umetnica. Poleg odličnega gosta bodo nastopili: Heybalova, Španova, Škerjančeva, Banovec, Betetto, Janko, Josip Rus, Dolničar. Dirigent: kapelnik Štrifot.
Gđc. Majdičeva bo gostovala v naslovni vlogi Verdijeve opere »Aida«. Gđc. Majdičeva je bila več let članica naše opere, nato pa je nastopala v tujini, predvsem v Nemčiji, kjer je imela sijajne uspehe. Brez dvoma bo zanimal Ljubljancem njen zopetni nastop na našem odru in v tako važni vlogi, kakor je ravno »Aida«. Opozorjamo na njeno gostovanje v petek 25. t. m.

Premiera Abrahamove opere »Romy« bo v soboto 26. t. m. Delo je povsod izredno uspešno ter bo imelo prav gotovo velik uspeh tudi na našem odru. Naslovno vlogo bo pela gđc. Barbičeva, v ostalem so zaposleni v tem delu: ga Poličeva, ga. Japljeva ter gg.: Sancin, Golovin in prvič v tej stroki tudi g. Lipah.

MARIBORSKO

Razvoj Bratislave

Fred 20 leti se provincialno mesteca, se je Bratislava v mejah čsl. države razvila v moderno naselbino s palačami in nebotičniki

Povzročitelj zobne gnilobe

Bacil „odontolitik“ — žitna kislina uničuje ljudem zobe

Ameriška zdravnica dr. Belding in njen brat mislita, da sta odkrila povzročitelja zobne gnilobe, ki se v zadnjih desetletjih med civiliziranim človeštvom čedalje bolj širi. Po njunem poročilu newyorški zobozdravniški družbi gre za streptokoka, ki sta mu dala ime „odontolitik“ ali po naše „stopilec zob“. Ta bacil se počuti posebno dobro v jedeh iz raznega žita, ki povzročajo s svojim vretjem v klimi kisline. Kislina razkrajja tudi zobno sklenino.

Zdravnika, ki sta delala poskuse s kakšnim tisoč mornarji mornariške akademije v Annapolisu, pravita, da je mogoče tega povzročitelja boleznih uničiti na ta način, da povzročimo v žitu, preden ga uporabimo kot hrano, vretje ali pa da mu spremenimo kislino stanje v alkalčno. To je tudi vzrok, da južnoafriški zamorci ne trpe za zobno gnilobo, čeprav se hranijo pretežno z žitnimi jedmi. Tem jedem dačo

namreč dobro vzeti. Na ta način pa se veda ni mogoče ozdraviti zobne gnilobe, ki je že napredovala. Tu so potrebni drugi ukrepi. A če hočemo, da se bolezen zobne gnilobe ne razvije in da sploh izgine, tedaj bi bilo potrebno, da bi državne oblasti odredile, da sme za človeško prehrano določeno žito na trg le v prevretem stanju.

Odkritje povzročitelja zobne gnilobe bi bilo važno tudi zavoljo tega, ker bi dalo mogoče podlago tudi za raziskavo drugih bolezni, ki so v zvezi s prehrano, n. pr. ledčnih oteklin, žolčnih kamnov, revmatizma in malokrvnosti. Zanimiva je trditve obeh zdravnikov, da zobne gnilobe nista mogla ugotoviti pri ljudeh, ki se živijo samo z mesom ali z ogljikovimi vodni iz sadja, trstnega sladkorja, krompirja i. t. d. S tem seveda ni rečeno, da bi se morali žitni hrani odpovedati. Potrebno je le, da žito pripravimo oziroma alkaliziramo.

Ognjen steber z neba

Meteorni dež v Južni Ameriki

V čilski puščavi Atacami, kjer so dragocena ležišča solitra in gvana, je prišlo do nenavadnega nebesnega pojava, ki je povzročil med prebivalstvom veliko razburjenje. Puščava sama je sicer neobljudena, je prebivalci majhne vasice ob njenem robu so neke noči zaslišali silovite razpoke in zagledali velikanski ognjen steber, ki je padel z neba na zemljo. Ljudje so mislili, da je napočila ura konca sveta. Na poročilo o tem pojavu, ki ga je telefon neke družbe za pridobivanje solitra oddal v Valparaiso, sta odšla takoj dva znanstvenika tamkajšnjega vseučilišča v puščavo, da pogledata, kaj je na stvari. Tu sta bila sama priči podobnega dogodka. Videla sta velikansko ognjeno krogo, ki je treščila na zemljo. Sledil je silovit pok in nato val močnega zračnega pritiska.

Znanstvenika sta se pred kratkim vrnila v Valparaiso in povedala zanimive stvari. Ugotovila sta, da se v puščavi Atacami, in sicer skoraj samo na njenem ozemlju, primeri ob začetku vsakega meseca tak padec meteorov. Skale ki jih meče vesoljnost na zemljo, so velike kakor povprečna

stanovanjska hiša. Velika skrivnost je, kako da so si meteori baš to puščavo izbrali za cilj svojih rednih posetov.

Astronomi menijo, da gre za posledico nenavadnih naključij, kajti poti meteorov so nepreračunljive in težnostne sile v vesoljstvu so tako različne, da meteori, po vsej priliki kosi razbitega nebesnega telesa, skoraj ne morejo pasti na isti kraj zemlje, če manj pa seveda v rednih presledkih. Če se pa to dogaja, tedaj gre za res neobičajno verigo naključij. Tem naključjem so prebivalci Čileja seveda zelo hvaležni. Drobcji meteorov iz atacamske puščave imajo drugačno kemično sestavo nego meteori, ki so jih raziskali doslej. Nenavadnost teh nebesnih utrinkov je imela za posledico, da se je v Čileju razvila nova vrsta trgovine, trgovina z meteori, kajti po vsem svetu se znanstveniki, industrije in tudi zasebniki zanimajo za te izredne darove nebes. Hvaležni morajo biti Čilenci tem izpodnebim skalam tudi za to, da padajo v neobljudeno puščavo Atacamo. Kajti če bi si izbrali za cilj obljubene kraje, bi bilo škode dosti več nego koristi.

Pokojna norveška kraljica

Zadnja hči bivšega angleškega kralja Edvarda VII.

Z norveško kraljico Maud je umrla polednja hči nekdanjega angleškega kralja Edvarda VII. in kraljice Aleksandre. Ko se je princesa Maud l. 1896 omožila z danskim princem Karlom, ni mogel nihče predvideti, da bo nekoč zasedla norveški prestol.

Gibanje, ki se je začelo proti koncu prošlega stoletja na Norveškem ter je imelo za cilj ločitev Norveške od švedske, je izzvalo tudi mogočne spletke za novi prestol. Anglija je ostala spričo položaja nevtralna in v stvar je končno posegel tedanji danski kralj, ki je svetoval princu Karolu, sedanjemu norveškemu kralju, naj se zavzame za to, da pride na prestol. Borba ni bila posebno lahka, zlasti še, ker so si nemški knezi na vse kriplje prizadevali, da bi se polastili nove krone. Danski princ jih je slednjič premagal. Kralj Haakon VIII. pa je imel še druge ovire. Švedski kraljevi dom mu ni šel na roko, vendar se princ ni dal motiti po tej okolnosti.

V novembru 1905. so se Norvežani odločili za monarhistično obliko države ter so pozvali princa Karla kot kralja Haakona VIII. na novi prestol. V prvih letih vladanja je imel kralj težko stališče. Republikanci so ga povsod ovirali pri delu. Šele s počasnim in vztrajnim delom je kralj prepričal svoje državljane, da je mož na pravem mestu. Pri tem ga je podpirala tudi pokojna kraljica Maud, ki je z velikim taktom in razumevanjem stala svojemu sooprogu ob strani. Po vzoru švedskega kraljevega doma je bil ceremonijel na norveškem dvoru skrbno in najnujnejše. Danes vladajo med švedsko in Norveško tudi prirčne dinastične rodbinske zveze, kajti norveški prestolonaslednik Olaf ima za ženo švedsko princeso Marto, ki mu je lani rodila bodočega prestolonaslednika.

Spalni vozovi z visečimi mrežnicami

Italijanska železniška uprava bo poskusila uvesti spalne vozove tretjega razreda z visečimi mrežnicami. Za uporabo teh spalnih vozov bodo potniki doplačali majhen znesek. Novota bo posebno ustregla zimskim sportnikom, ki potujejo ponoči v oddaljena zimska sportišča.

Novo razdejanje Barcelone

Letala generala Franca so v zadnjih dneh ponovno napadla Barcelono in povzročila razdejanje, ki ga prikazuje gornja slika

Atatürkova imena

Ustvaritelj in veliki vodja moderne Turčije se je imenoval prvotno samo Mustafa. Priimek Kemal si je pridobil že v šoli kot odlikovanje, ker je bil najboljši učenec. Arabska beseda »kemal« pomeni v tem primeru znak nečesa najpopolnejšega. Po dardanelških bojih se je imenoval Mustafa Kemal paša, svojemu imenu je torej pritaknil generalski naslov. Ko je l. 1921. porazil Grke, so ga imenovali »Gazija«, to je stari turški naziv za zmagovalca in uničevalca sovražnika. Deset let pozneje je med vojaško reorganizacijo Turčije opustil naslov paše in se je imenoval Gazi Mustafa Kemal. L. 1934. je v Turčiji prvič uvedel prave primke po evropskem vzorcu in njegovo ime se je glasilo Kemal Atatürk, Kemal oče Turkov. Sedma sprememba imena, ki so jo zunan Turčije le malo opazili, je bila ta, da je na zadnje arabsko besedo »Kemal« nadomestil s turško obliko. Pokojni veliki vodja Turkov se je na zadnje imenoval Kemal Atatürk.

Klobuk na klobuku

Neka Američanka, ki se je nedavno izkrcala v Londonu, je stopila na suho s pokrivalom, ki so ga fotografirali nešteti potniki zaradi res nenavadne oblike

Atatürkov spomenik v Ankari

Še za življenja so postavili hvaležni sodobniki Atatürku v Ankari spomenik, ki bo poznim rodovom pričal o zaslugah »očeta vseh Turkov« za prerojeno državo

Nočno življenje za polovično ceno

Reforma malomeščanskih navad v Lizboni

Lizbonska mestna uprava je mnenja, da je njeno mesto kot prestolnica države vse preveč malomeščansko in solidno. Kmalu po sončnem zatonu se ceste in javni lokali v Lizboni namreč skoraj izpraznijo. To precej nasprotuje naziranju, ki ga imamo običajno o južnjakih.

V sosedni Španiji se javno življenje začne večinoma šele zvečer in traja pozno v noč. Da bi malo nazadnjaško Lizbono v tem oziru »modernizirali«, so mestni očetje izdali odredbo, ki naj bi meščanom na-

pravila nočno življenje vabljivejša. Od 9. ure zvečer dalje se cene v restoranih in kavarnah znižajo namreč za polovico. Tudi taksiji so se priključili temu stremljenju in vozijo v nočnih urah ceneje.

Z ostalimi prometnimi družbami vodi mestna uprava še pogajanja, kajti te so imele, kakor je tudi drugod navada, doslej nočne cene. Seveda pa so se proti nameram mestne uprave oglasili tudi pomisleki, kajti nekj krogji menijo, da bi nočno življenje vplivalo slabo na moralno lizbonskega prebivalstva.

Albanske princeze v Kodanju

Tri sestre albanskega kralja Zoga I., princeze Mizeje, Ruhije in Medžide so prišle iz Bruslja v Kodanj, kjer se bodo mudile več dni.

Skrivni znaki v oblekah

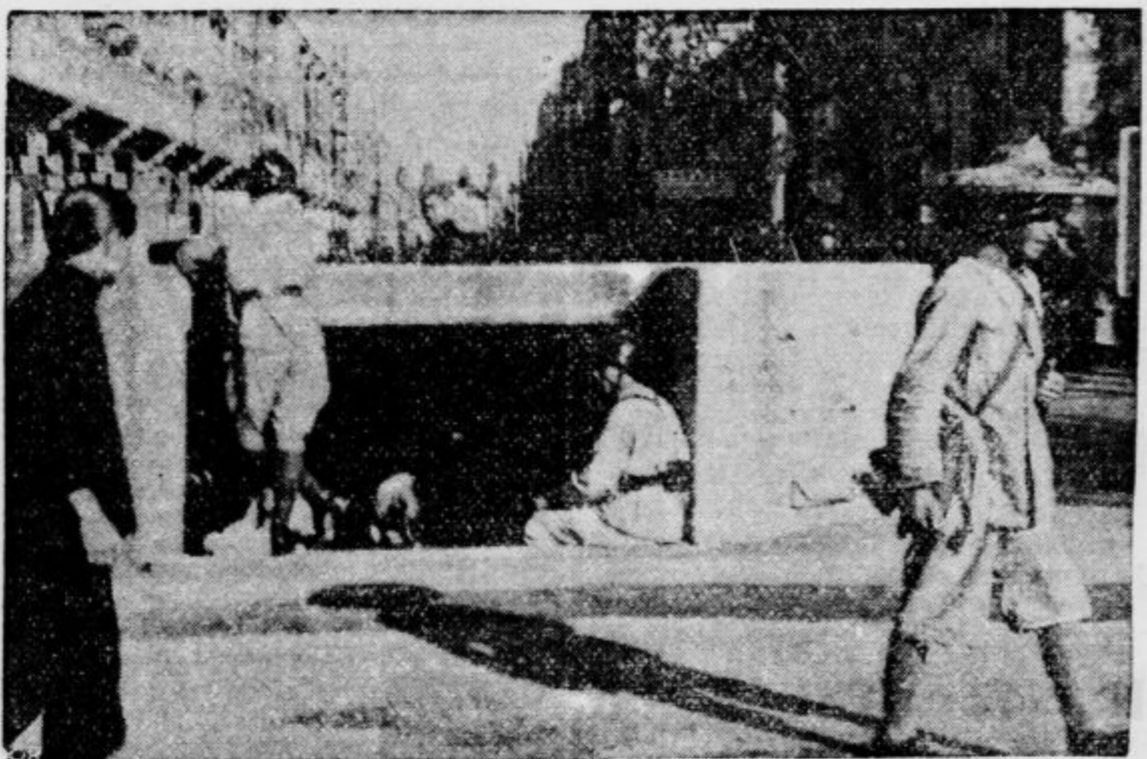
Angleški zločinci se bodo morali v bodoče hudo čuvati. Scotland Yard preizkuša ta čas namreč nov način, po katerem je mogoče vsakega človeka na Angleškem takoj identificirati. 20.000 ljudi stopa že naokrog, ne da bi vedeli, da sta njih obleka in perilo zaznamovana s skrivnimi znaki, po katerih policija lahko takoj ugotovi, kdo so.

Cela vrsta londonskih pralnic je prejela nalogo, da morajo perilo svojih klientov zaznamovati z nevidnimi znaki, ki se pokažejo šele pod ultravijoličnimi žarki. Scotland Yard upa, da bo v naslednjih mesecih mogoče na ta način zaznamovati vsak poedin kos obleke. To naj bi dajalo možnost identificiranja žrtev in tudi oseb, ki so nenadno izgubile spomin.

Promocija rumunskega kralja

Rumunski kralj Karol bo po povratku iz tujine v Bukarešto promoviran za častnega doktorja bukareštanske univerze.

Betonska zaklonišča v Hankovu

Rumeni bratje so se naučili mnogokaj od tkzv. evropske civilizacije. Kako so dostopni za vojne pridobitve, kaže tudi ta posnetek vhoda v betonsko podzemsko zaklonišče v Hankovu

Drzen podvig francoskih razbojnikov

Napad na draguljarno ob 9. uri zvečer, vpricho množice ljudi

Na neko draguljarno v Vincennesu pri Parizu so razbojniki te dni proti 9. uri zvečer izvršili drzen napad. Ob tem času je bil na cesti pred draguljarno še živahen promet. Tik ob njej je kinematograf, ki prične predvajati svoje filme ob tej uri, na drugi strani pa je velika kavarna. Draguljar in njegova družina so baš večerjali v prostoru za prodajalno, ko so zaslišali zvenet razbitega stekla. Draguljar je planil pokonci, a je mogel ugotoviti samo to, da je eno izmed njegovih izložbenih oken razbito in da so iz njega izginile dragocenosti za 100.000 frankov. Navzlic velikemu številu mimooidočih je razbojnikom uspelo, da so s svojim plenom ušli. Imeli so pripravljen avto.

Napad se je bil izvršil tako naglo, da ni imel nihče izmed številnih ljudi časa, da bi posegel vmes in tudi dva policista, ki sta se v tem trenutku pripeljala z motornim kolesom nista mogla pravočasno nastopiti. Več prič je lahko ugotovilo številko avtomobila, ki je odpeljal zločince. Toda policija tega voza ni mogla najti. Razbojniki so bili štirje, dva sta izvršila napad, ostala dva sta čakala v avtu. Tam je našla policija tudi samokres, ki ga je moral izgubiti eden izmed napadalcev. Isto draguljarno so bili razbojniki na isti način oplenili že 6. avgusta tega leta...

Pozabljen uradnik

V grškem notranjem ministrstvu so se te dni hudo začudili, ko so prejeli iz mesta Anaproe prošnjo starega uradnika, da bi ga upokojili. Prošilec, Dimitrios Doumitis, je navajal, da šteje sedaj 107 let in da je že 77 let v državni službi. Misli, da si je s tem že zaslužil spodoben pokoj. Proučili so njegove navedbe in ugotovili, da so resnične. Zavoljo kakšne pomote upravnih oblasti so nanj enostavno pozabili in tako je ostal v službi za desetletja več, nego je določeno, dokler ni sam zaprosil za upokojitev. Seveda ga je vlada sedaj s posebnim zahvalnim pismom upokojila in mož bo svoj pokoj nemara še dolgo užival, ker je še zelo trden.

Nenavaden pozabljivec

Nenavaden primer pozabljivosti so za beležili v Atenah. Na neko policijsko stražnico v pristanišču je prišel mož kakšnih 35 let v sportni obleki in s temnosivim plaščem ter povedal uradnikom, da ne najde domov, a da se tudi ne more spomniti, kje je doma in kaj je bil. Odpeljali so ga na kliniko za živčne bolezni, kjer so mu zdravniki s pomočjo ilustriranih knjig skušali obuditi spomin. Toda samo slika nekega letala je napravila nanj vtis. Več minut je gledal vanjo, med tem ko vse druge podobe nanj niso napravile nobenega vtisa. Zdravniki so ga vprašali, če je bil morda letalski pilot. Povedal je, da je pač nosil nekakšno uniformo, ne ve pa kakšno. Zdravniki se sedaj trudijo, da bi ozdravili moža, ki mora v najlepših moških letih začeti novo življenje.

Letošnja Nobelova nagrada za mir

Letošnja Nobelova nagrada za mir je bila podeljena Nansenovemu uradu za begunce v Zenevi.

Nesnaga štiti Tibetance

Ljudje, živali in žaltava mast pod eno streho

Mladi raziskovalec Ronald Kaulback se je po svoji osemnajstmesečni odsotnosti vrnil iz Tibeta v Indijo. V času svoje odprave med Tibetance se je baje uveril, da se imajo prebivalci Tibeta zahvaliti za svojo veliko odpornost iz žilavost samo — nesnagi...

Kaulback trdi, da bi bili prebivalci Tibeta že davno izumrli, če bi ravnali kakor civilizirana ljudstva, t. j. če bi se često umivali in kopali. Kaulback pravi, da so Tibe-

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Desetletnica Italijanske akademije

Pod predsedstvom italijanskega kralja in cesarja Etiopije se je te dni vršila svečana seja ob desetletnici Italijanske akademije. Akademik Parileni je ob tej priložnosti prečital referat o zgodovini Židov s posebnim ozirom na njih vlogo v starem Rimu. Parileni je prišel do zaključka, da je židovski živelj napravil v Italiji mnogo škode.

A NEKDOTA

Stefan George je prijatelju Curtiusu nekoč razlagal, da se dogaja vse na svetu v velikanskih časovnih predelih, eonih, in da je vsak eon popolnoma različen od drugega. »Nekaj pa mora vendarle biti, kar gre skozi vse eone in jih medsebojno veže,« je dejal Curtius. George je odgovoril: »To vas nič ne briga. To komaj mene malo zanima.«

VSAK DAN ENA

»Prosil sem nekaj toroga za želodec, pa so mi prinesli kocko za juho.« (»Tidens Tegn«)

PAUL RIPSON

Stratosferski pilot

Roman

Kako se bo uredil bodoči letalski promet skozi stratosfero? To je vendar silno enostavno. Naša družba bo zgradila celo armado enakih letal, kot je »Stratosfer« in pot med Ameriko in Evropo, kakor tudi druge razdalje, bo skrajšana na toliko ur, kolikor je bilo treba do sedaj dni.

V ameriški cerkvi v Parizu se je ob pol enih vršila skromna, a svetovnoznana poroka: stratosferski pilot Fred Blair je povedel k oltarju Miss Miro Johnsonovo. Priči sta bila francoski letalski minister in ameriški poslanik v Parizu. Pri slededem intimnem obedu v ameriškem poslaništvu so bili razen moštva »Stratosfera« navzoči le nekateri gospodje. Ure so tekle v prijetnem pogovoru prav naglo in naenkrat je bil čas tu, da se družba dvigne. V avtomobilu ameriškega poslanika sta se odpeljala Mira in Fred s svojim gostiteljem na eno-urno ogledovanje Pariza. Miri se je vse zdelo kot čudne sanje. Od dne, ko je dobila Fredovo pismo, v katerem jo je prosil za roko in ji razložil natančno, kako oblečena in ob kateri minuti mora priti na letališče, da poleti z njim v Evropo, pa do poroke v ameriški kapeli v Parizu tem skrivnostnem in prelestnem mestu, o katerem je bila tolikokrat sanjala, vse to je bilo zanjo diven sen. Kar predstavljati si ni mogla, da je vse to resnica. Bila

je srečna nelzmermo srečna. Da bodo prinesli njeno in Fredovo sliko časopisi vsega sveta, da jo bodo gledali tisoči milijonov v zvočnem filmu, to za njo ni bilo nič, enako nič, kot stratosferski polet in Pariz. Ona je bila srečna, ker je imela svojega Freda, ki ga je iskreno ljubila, in s tem pozabila vse ostalo. Bila je najsrečnejša žena na svetu, kot ji je dejal poslanik, toda on ni vedel, zakaj.

Ob enajstih zvečer so bili stratosferski letalci spet v Le Bourgetu. Fred in Bruss sta natančno pregledala vse letalo, kar je trajalo dobro uro. Mrs. Mira Blair pa se je koketno razgovarjala z došlimi damami, ki so jo gledale polne zavisti, ne samo zaradi njene slave, temveč tudi zaradi njene lepote in mladosti. Mnogi ni bilo na letališču dosti manj, kot prejšnjo noč. In točno ob pol eni uri se je spet polagoma dvignil veliki ameriški ptič iz duralumina, da poleti nazaj v svoje ameriško gnezdo.

O poletu ni dosti poročati. Vršil se je normalno in ob določenem času je letalo pristalo na new-yorskem letališču ob pol petih zjutraj.

Prizori, kot so jih doživeli letalci v Parizu, so se ponavljali tu. Ko je stopil Fred iz letala, mu je med urnebesnimi vzkliki množice podal poštni sel brzojavko. V njej so stale besede: »Danes se poročil z Miss Lejo Mountavon / Vam prisrčno čestita k vaši poroki. Bilo srečno. Ramon.«

S tihim zadovoljstvom je spravlil Fred brzojavko v šep in stopil k svoji Miri, ki je dobila od ravnatelja Whirlwind Motors družbe tako ogromen šopek vrtnic, da ga skoraj ni mogla držati. Tu je bil tudi John, Mirin brat, ki je presrečno poljubil

svojo sestro in njenega moža. Zmagoslavni polet se je končal drugi dan, kot je to v New Yorku običajno, na Broadwayu, kjer je »mesto mest«, metropola vsega sveta, pozdravila stratosferske letalce, kot še nikoli nobenega gosta.

Danes, ko se vrše stratosferski poleti preko vseh celin naše zemlje, je njih pionir, Fred Blair, tehnični ravnatelj Whirlwind Motors družbe in srečni oče zlatolasega majhnega Američana, ki je za las podoben svojemu očetu. Ob Riverside Drive, daleč izven ropota velemesta, stanuje Fredova družina v udobni vili. Sreča in zadovoljnost vladata tu in skoraj ne pride mesec, da ne bi John, ki je postal eden glavnih dobaviteljev Whirlwind Motors družbe, tu gost.

Mr. Ramon se je preselil s svojo soprogo Lejo v Los Angeles in ob temnih valovih Pacifičnega oceana uživata svoje zakonsko veselje na Hermosa Beach, emi izmed velikih mondenskih plaž Zedinjenih držav.

Insertirajte v „JUTRO“!

Enostavno, Prijetno, Učinkujoče!

Vsakdanja nega las z Lotionom Silvikrin deluje osvežujoče, okrepjujoče in z velikim učinkom. Zado- stuje malo namočiti lase in kožo glave. Taka nega las je uspešna, ker od nje tkivo za rast las dobi naravno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Ta nega las ima

TRI PREDNOSTI:

- Lasni korenini dajete novo življenjsko energijo,
- Odstranite prhut in sprečite izpadanje las,
- Svojim lasem dajete lepoto in naraven sijaj.

Steklenice po Din 27.— in 48.—

Silvikrin

naravna hrana za lase
požuljula rast las

Y-407-H

Kulturni pregled

Italijanske knjige za našo univerzo

V prihodnjih dneh bo ljubljanski generalni konzul G. Guerrini-Maraldi dostavil univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani velikodušen, krasen knjižni dar italijanske vlade. Seznan knjig, ki so prispele v Ljubljano in ki bodo razdeljene med posamezne fakultete, navaja 434 bibliografskih edicij, med njimi so tudi publikacije v več zvezkih, tako da je dejansko število knjižnih izvodov znatno višje. Fakultetne knjižnice naše univerze, posebej še knjižnica romanističnega seminarja, dobe številna krasna dela, ki bodo izpolnila mnoge vrzeli in doprinesla plodoviti deli k spoznavanju italijanske kulture in posebej še italijanske književnosti in znanosti.

Seznam, ki ga je sestavil g. prof. dr. Gasparini, navaja med knjigami, namenjenimi za filozofsko fakulteto, komentarje, kritične izdaje italijanskih klasikov (Alfieri, Ariosto, Dante Alighieri, T. Aquino, Boccaccio, Foscolo, Gioberti, Leopardi, Machiavelli, Manzoni, Pelloni, Petrarca, Tommaseo, da Vinci i. t. d.) Primerno so zastopani tudi novejši avtorji, med njimi d'Annunzio, Papini, Pirandello, Verga, Ada Negri in drugi. Posebno dobro pa je udeležena v tem izboru italijanskih knjig literarno zgodovinska, lingvistična, kritična, esejistična, filozofska, religiozna, zgodovinska in sociološka literatura, posebej še slavistične publikacije. Naj samo mimogrede omenimo, da je Benedetto Croce, ki je morda izmed vseh literarnih teoretikov, kritikov in zgodovinarjev Italije še najbolj znan pri nas, zastopan s trinajstimi deli, ki obsegajo vsa področja njegove množastanske znanstvene dejavnosti. Med filozofski srečujemo tudi spise enega najznačilnejših pedagogov in modroslovcov Italije mussolinianca G. Gentileja, med njimi njegova poglavitna dela »Teoria generale dello spirito come atto puro«, »Sistema di logica«, in »Le origini della Filosofia contemporanea in Italia«. Izmed ostalih zanimivostij omenjam osem zvezkov zbirke »Opera del Genio Italiano all'Estero«, dalje zgodovinska dela E. Paisa, G. de Ruggiera pet filozofsko-zgodovinskih del v devetih knjigah, pesmi G. Savonarole

in prozo slikarja Leonarda da Vincija in drugih.

Juridična fakulteta prejme nad 70 izbranih del z vseh področij juridične literature, politične ekonomije in zbirke zakonov, ki bodo omogočile našim pravnikom globlji in neposredni vpogled v italijanske reforme na polju civilnega in kazenskega prava ter drugih vrst pravne teorije in prakse. V ta oddelek sodi tudi zanimiva politična literatura o današnji Italiji.

Tudi tehnična fakulteta bo lahko razširila svoje knjižne zaklade z več kot sto deli z vseh področij tehničnih in matematičnih ved. Italijanska znanstvena književnost je tudi v tem pogledu zelo produktivna in na veliki znanstveni višini, zato bo za one tehnike, ki znajo vsaj pasivno italijanski jezik, uporaba te literature velikega pomena.

Ce prištevamo temu resnično noblesnemu daru še njegovega sijajnega predhodnika, veliko italijansko enciklopedijo, ki jo je bila italijanska vlada že pred meseci poklonila Aleksandrovski univerzi, tedaj lahko samo z zadoščanjem vpisemo v našo kulturno kroniko to pozornost Italije nasproti ljubljanski univerzi. Hvala za to gre v nemali meri g. generalnemu konzulu A. Guerrini-Maraldiju, ki se je zavzemal za ta dar v Rimu, kjer so pristojni krogi pokazali zadostno zanimanje in zbrali krasno knjižno kolekcijo za znanstvene potrebe naše Ljubljane.

Jugoslov.-italijanski kulturni stiki so tako dobili novo moralno in stvarno oporo. Jezik in knjiga sta nositelja in posredovalca duha in duh je tisti, ki narode zbližuje ali razdvaja. Italijanska vlada v Rimu je s svojim velikim knjižnim darom ponovno pokazala duha zblizovanja in sporazuma ter s to gesto nakazala široko pot v bodočnost. Ljubljana, ki leži v geografski bližini Italije, je s svojo univerzo prav posebno poklicana, da postane jugoslovensko središče za italijanske študije. Vsi razlogi govore za to, da posvečamo poslednji kulturi in življenju naših velikih sosedov tisto pozornost, ki ustreza njihovu kulturnemu in svetovnemu pomenu.

stano menjavata in prepletata, zato ima pisec dar za risanje živalskega sveta kateksohen. Z bistro opazovalnostjo in bujno domišljivostjo nam čara iz življenja najbolj neznatnih živalic cel niz napeto zanimivih, z resničnostjo in bajnostjo premešanih in s življenjskim izkustvom potrjenih dogodkov. Živali pri njem žive in delajo na isti način, ki smo ga tudi sami srečavali v življenju in doživljamo isto, kar smo tudi sami že doživeli in še doživljamo. Skromni raček Veseljak, sin našega potoka, ima kakor vsak človeški otrok skrbno mamico rakovko in prebrisanega strica Kleščarja, od katerih je prejel vse nauke, ki so mu potrebni v borbi s sovražnico jeguljo in zankarjem človekom. Živahn in bistroumen se reši iz neštetihih nepravil in postane nazadnje po srečnem naključju račji kralj. Kakor marsikateri človeka na tako visokem položaju prevzame tudi našega račka napuh, za kar ga zadene zaslužena kazen. In kakor mu je po eni strani visoko kariero ovenčala kraljevska čast, tako mu je osebno srečo prinesla mlada nevesta, krasotica med raki, kraljica Svetlica. Poglavlje Gospa v črnem spada nedvomno med najgloblje zasnovano mesto v knjigi in lahko rečemo, da se bo prav zaradi te epizode Strniševa povest priljubila med sedanjimi in poznejšimi slovenskimi rodovi.

Gustav Strniša je s svojo novo knjigo, ki jo je ilustrator Jože Pukl opremil z devetimi skrbno izvedenimi risbami, razveseljivo obogatil naše mladinskih slovo in osrečil našo mladež z dragocennim knjižnim darom. Knjiga je izšla v založbi »Sider« v velikem formatu na izbornem papirju.

Zapiski

Odsek cambridgske univerze bo izvršil na vseučiliščih v Ljubljani in v Zagrebu izpizite iz angleškega jezika za kandidate, ki hočejo dobiti spričevalo o svoji usposobljenosti za angleški jezik. Izpiti bodo letos decembra — poroča »Alma Mater Croatica«.

Dr. Petar Skok, Pregled francoske gramatike. »Naklada školskih knjig«, izdanka Savske banovine« v Zagrebu, Vodnikova ul. 1 je pravkar izdala prvi del visokošolskega učbenika »Pregled francoske gramatike«, delo dr. Petra Skoka, rednega profesorja romanske filologije na zagrebški univerzi. Prvi del tega učbenika o francoski fonetiki, morfolgiji, tvorbi besed, semantiki in stilistiki. Drugi del, ki je še v tisku, bo obravnaval sintakso, ki bo takisto obdelana po najnovejših znanstvenih načelih. Knjiga je plod pisčevih predavanj na zagrebški univerzi. Posebej se ozira na domače razmere in sicer v dveh smereh: prvič tako, da francoski način izražanja neprestano primerja s hrvatskim in drugič tako, da upošteva potrebe naše srednje šole. Zato bo ta učbenik dobro rabil predvsem vseučilišnim slušateljem romanistike, posebej še kandidatom za izpizite. Srednješkoli profesorji pa utegnejo najti v njem mnoga metodična navodila. Ker je knjiga dr. Skoka, ki ji na slovanskem jugu ni enake, spisana z lahkim stilom, jo bo s pridom vzel v roke tudi vsak inteligent, ki želi poglobiti svojo splošno izobrazbo v smeri jezikovnih vprašanj. Vsako poglavje ima tudi bibliografski seznam. Knjiga, ki šteje 290 strani, stane din 60.

SPORT

Še o delu na plavalnem zboru

Kvalifikacija plavalcev in klubov — Prvenstvena tekmovalnja — Plavalni rekordi — Nastopi v tujini

Z rednega občnega zbora plavalne zveze objavljamo še izbrano poročilo o številnih sklepih in ukrepih, ki obetajo našemu plavalnemu sportu lepšo in še plodovitejšo bodočnost.

Novotarija je kvalifikacija plavalcev in klubov. Plavalci naj bodo po Macanovičevem predlogu v bodoče razdeljeni v tri kategorije: v mojstre, tekmovalce in ostale plavalce. Za vsako progo in disciplino naj bo določen minimum, ki ga mora plavalec doseči, da postane tekmovalec, po drugem pa postane nato mojster. Na juniorskem prvenstvu v bodoče mojstri ne bi smeli startati, čeprav bi bili po starosti še juniorji. Zato pa bi na prvenstvu poedincev smeli, ne glede na starost nastopati samo mojstri. Stroške potovanja in prehrane tekmovalcev na prvenstvu poedincev naj bi v bodoče nosil savez.

Dočim je bila nova razdelitev prvenstvenih tekmovalnih sprejema v načelu brez daljše debate, skupščina ni o predlogu kategorizacije tekmovalcev sprejela notenege dokončnega sklepa. Prav tako ne o kategorizaciji klubov, kjer bi klubovi bila priznana prvorazrednost, če bi na vsaki progi iz sporeda nacionalne lige, imel vsaj enega »mojstra«. S prvorazrednostjo si namreč klub tudi pridobi pravico tekmovalnja v nacionalni ligi.

Proti kategorizaciji tekmovalcev in klubov je namreč enrgično nastopil Jugov delegat Pera Količ, če v se nam pač nikakor ne mudi za prvorazrednost. Tako se delegati na zadnje niso mogli odločiti, komu naj verjamejo: Količu ali Macanoviču, kategorizaciji ali statusu quo, po katerem so vsi plavalci enaki. Salamonska razsodba je bila torej, naj se v teku dveh mesecev v Zagrebu nova uprava saveza sestane z delegati vseh podsavezov. Do tega sestanka naj vsi dobodra proutičjo i Macanovičev i Jadranov odn. sedanji Količev predlog ter sprejmejo sklep, ki bo obvezen za letošnje tekmovalno sezono. S to solucijo je bilo le doseženo nekako splošno zadovoljstvo.

Skupina naših klubov, ki so v zadnjih dveh letih nastopili v tekmah za Jadranski pokal, je z uvedbo nacionalne lige, ki je že sklenjena stvar, vendarle dobila zadoščenje. Na dveh skupščinah je predlagala uvedbo ligaškega sistema v tekmovalnje za klubsko prvenstvo Jugoslavije, pa obakrat bila z vsemi mogućimi in nemogućimi argumenti zavrnjena. Tekme za Jadranski pokal, ki so se le vršile, so tisti, ki so smatrali, da jim nikakor ne smejo in ne morejo biti naklonjeni napadali z vseh strani — razvoj dogodkov pa je bil pokazal in — hvala Bogu — tudi preprečil vse nasprotnike ligašev, da so zagovorniki ligaškega sistema le na prvi poti!

Ena težava pa je nastopila v aplikaciji ligaškega sistema: v nacionalni ligi tekmujejo najboljši klubi, pa se lahko zgodi, da najboljši klubi v plavanju ne bi bili identični z najboljšimi v waterpolu. Tako so nekateri že na tej skupščini dovolili, da je v waterpolu Ilirija boljše od

hercegnovskega »Jadrana« all od korčulanskega »KPK«, dočim je v plavanju brezdvomno boljše od obeh. Dopusiti treba torej možnost, da bodo v plavalni ligi drugi klubi kakor v ligi waterpolistov in kaj lahko se pripeti, da bomo v prihodnjih letih gledali v Ljubljani tekme za klubsko prvenstvo Jugoslavije — brez waterpola!

Vprašanje je, kaj bo sedaj s tekmovalnjem za Jadranski pokal. Za letošnje sezono je še dana možnost, da bodo dosežani naši ligiški nastopi tudi še v tekmah z obema italijanskima kluboma, težje pa bo šlo prihodnje leto (1940), ko bo zaradi olimpiade v Helsinkih in priprav zanj primanjkovalo terminov.

Nas v Ljubljani posebej pa zanima še eno vprašanje! V programu nacionalne lige namreč ni obsežno skakanje. Jedva je uspelo uvesti to disciplino v tekmovalnje za Jadranski pokal, jedva je prišlo nekaj živahnosti v življenje in delo naših skakalcev, že bodo naši skakalci vnovič obsojeni v brezdelje, ki ga bo prekinil le edini nastop v vsej sezoni: start na državnem prvenstvu poedincev. Priporočali bi torej našim odličnim, da se z vso vno zavezamo za to, da bo v program tekmovalnja za klubsko prvenstvo Jugoslavije uvrščeno tudi tekmovalnje v skokih čeprav v začetku v skromnejšem obsegu.

V nadaljnjem je bilo govora o jugoslovenskih plavalnih rekordih. Vse doslej smo se pri postavljanju rekordov točno in striktno držali predpisov mednarodne plavalne federacije, česar mnogi narodi med njimi vsi naši sosedje, ne izvajajo tako pobožno. Rezultati v Trstu, zlasti fenomenalni žižkovi uspehi pa so vzbudili pohlep mnogih, pohlep ki je zavedel v izkušnjavog: zakaj ne bi tudi mi imeli rekordov. Prezrli so torej delegatje prepise mednarodnega pravilnika, ki precizno in jasno pravijo, da se plimovanje v rekordnem plavalšču ne sme občutiti ali opaziti in sklenili priznati tržaške rekorde, dasi znaša v tržaškem bazenu razlika med plimo in oseko kar cel meter. Tako mo torej prišli res do izboljšanja naših rekordne tabel, ampak — do nepravilnih rekordov in morda bomo še doživeli marsikatero razočaranje, ko naši plavalci zuna ne bodo dosegali rezultatov, s katerimi so vpisani v statistiki naših plavalnih rekordov.

Drugi problem je problem mednarodnih nastopov, zlasti nastopov v tujini. Tržaški rezultati so opozorili na nas vso evropsko sportno javnost in našim plavalcem odprl pot v svet. Tako Cerer kot Žižek že dobivata pozive na starte na velikih mednarodnih tekmovaljih v inozemstvu, ki pa jih morata žal odklanjati, ker radi pomanjkanja zimskih bazenov nista v treningu. Enako velja za vso našo plavalno reprezentanco. Naši tekmovalci namreč prihajajo v formo, ki jih usposablja za mednarodne nastope, šele konec avgusta, po 20. septembru pa že morajo — ponekod že mnogo prej — spet prenehati z treningom. Praktično imamo

E. S. Thompson, »Sivko«

Zeložba »Cesta« je med svojimi znamenitimi knjižnicami, ki se uvrščajo med najcenejše pojave na slovenskem knjižnem trgu, pravkar izdala »volčji roman« E. S. Thompsona »Sivko«. Ewald S. Thompson, E. Th. Seton in še nekateri pisatelji so tako znano živalsko povest povzdignili na novo višino. Tudi starejši pisatelji od Ezopa do Lafontaine so polagali svoje zgodbe v živalski svet. A ta živalski svet ni imel nič skupnega z razsežnim živalskim svetom: bil je samo prenos človeških vrtil in slabosti na živali. Ta vrsta literature je imela izrazito npravnstveno tendenco in je neredko nudila priliko satirikom, da so lažje hčiali slabosti svojege časa in vladajočih ljudi. Na novo živalsko povest je odločilno vplivalo naravoslovje prejšnjega stoletja, zlasti še Darwinova teorija. Znanost 19. stoletja ja zavrgla prejšnje pojmovanje, češ da je žival samo nekaj živi mehanizem. Gospodujoča vloga instinkta v življenju živali se je po podrobnejšem proučevanju pokazala v novi luči; pri višjih sesavcih so je li govoriti o nekih sicer nizkih, vendar pa dejansko obstoječih duševnih sposobnostih, ki se posebno razodevajo pri človeku podobnih opicah. Izmed naravoslovnih avtorjev je najbolj vplival na pisatelje živalskih povesti A. Brehm. Poleg tega se vsak današnji pisatelj živalske povesti podrobno bavi z opazovanjem posameznih živalskih vrst in tako zajema snov iz lastnih izkušenj. Prav v tem je velika razlika med nekdajšimi in sedanji-mi avtorji povesti o živalih.

Opozorilo na to razliko morda ni odveč tudi pri avtorju kakor je svetovno znani, mnogo prevajani E. S. Thompson. Tudi ta ameriški pisatelj je pisec moderne tipa, vendar pa opazamo pri njem, da mu je manj mar za »psihologijo« živali, tem večjo važnost pa polaga na to, da zajame žival v njenem življenjskem okolju in prikaže razne dogodivščine in pustolovstva, ne da bi pri tem — kakor stari avtorji — izobilkivalo živalsko vedenje po kapricah svoje fantazije. Thompson živalske zgodbe niso brez prirodopisne podlage. Njih težišče pa je vedno v tem: vzbuditi v čitatelju zanimanje za življenje v naravi, dati mu občutek sproščenosti. Vidi se, da so te povesti nastajale v času, ko je začel ameriško življenje označevati ostri kontrast med velemestom in svobodno naravo z njenimi širokimi priprejami in gozdovi.

»Sivko« je zgodba volka, ki ga kot mla

dčia uvrste med pasje »družino« na farmi. Tako zrasede mladi volčič med psi in ljudmi, v okolju, ki se mu mora prilagoditi in se marsičesa naučiti, obenem pa mora znati zatajevati svoj pravi volčji značaj. Da zvuk diaku menja, ali čudi nikača« vemo iz hrvatskega pregovora, da pa je vendarle zmožen obrzdati svoje volčje instinkte na ljubo okoliči, ki ga obdaja, postati koristen in celo zmožen plemenitega dejanja kakor ga je storil Sivko, ki je rešil človeško življenje, o tem pripoveduje Thompson v svojem romanu. Ta preobrazba volčje narave pa ni dokončna, zakaj ob koncu knjige vidimo, da v volku zmaga klic divjine in ko po raznih dogodivščinah zopet zasope prerjski zrak, pobezne nepreklicno v svobodni svet svojega volčjega rodu.

E. S. Thompsona povest »Sivko« je ena tistih živalskih zgodb, ki so spisane za mlado in staro: čitatelj jo prebere v enem dušku in občuti ob koncu zadoščenje, češ, čas ni bil zgubljen. Prav posebno bo »Sivko« ugajal mladini, ki ima kaj smisla za prirodo. Slovenska izdaja tega volčjega romana je tem mikavnejša, ker je spis poslovenil Vladimir Levstik in mu dal z jezikovne in stilistične strani tisto dovršeno obliko, ki vzpodbuja k čitanju in večja užitek.

Gustav Strniša, »Rak veseljak«

Gustav Strniša se v svojih mladinskih stvaritvah ne omejuje na področje tipično bajnega, v tradicionalnih šablonah zakoreninjenega in neštetokrat preoblikovanega otroškega sveta, takisto ni pristaš moderne filmske zgoščene ali žurnalistično hladno prepletkanega pripovedništva, ki mladini samo draži fantazijo ter je niti moralno ne vzgaja, niti umetniško ne izobraža, ker je brez srca in duše ter računa samo na hipne zunanje efekte. Strniša deluje na mlado dušo s toplino in ljubeznijo, buji v njej smisel za sočloveka in naravo, ki kaže človeško in živalsko življenje v smotrni povezanosti, medsebojnem pomaganju in večnem odkrivanju zagonetnih in neodumljivih skrivnosti njegove nature. Domač v risanju življenja in človeških značajev se zna pogosto razgibati v divje romantičnem razmahu (Harmonikar Binček) in spaja tako koristno in prijetno v svojsko lastnost svojega pripovedništva. Pravičnost in resničnost se v njegovih delih nepre-

torej za mednarodne nastope na razpolago največ tri tedne in v tem kratkem času pač ni mogoče napraviti mnogo.

Glede na to je letošnja skupščina do- ločila v naprej, da si v sezoni 1939 privoščimo lahko največ dva nasprotnika za mednarodne reprezentativne tekme in sicer Italijo, s katero nas vežejo že stare obveze in Madžarsko, s katero naj bi se takoj začela pogajanja. Morebitni nastopi druge garniture (tekmovalnja z reprezentancami balkanskih držav), bi se seveda dala izvesti paralelno s obema nastopoma najboljših.

To so v glavnem delo in uspehi letošnjega občnega zbora plavalnega saveza. Dosti je bilo koristnega, mnogo pa je še tudi neresenega. Precej bo situacija res še jasnejša po omenjeni konferenci posaveznih delegatov, toda glavno delo le- ži pač na upravi saveza, ki bo morala najti dovolj časa, razumevanja in volje, da bo vse te lepe načrte iz skupščinskega zapisnika znaia pretvoriti v prakso. Čaka jo mnogo nalog, med njimi bo hvaležno delo tudi realizacija simpatično sprejetege predloga ljubljanskega plavalnega podsaveza za izvedbo tečaja za skoke, ki naj bi bil v Radovljici ali v Ljubljani po vzorcu slanih tečajev v zimskem sportu.

Po dolgi vrsti let so zadnje nedelje menda vsi delegati zadovoljnih obrazov zapuščali občni zbor JPS. (Konec).

Zdaj pa pride — Gradjanski

V nedeljo se nadaljuje ligaško prvenstvo. Ljubljano čaka ta dan ponovno težka naloga, morda še težja kakor preteklo nedeljo. V goste pride zagrebški Gradjanski, eno naših najboljših in najvnernejših moštvev. »Purgerji« so bili letos oni, ki so prizadejali Ljubljani najtežji poraz. Če zaradi tega bi bilo prav in lepo, da bi se jim naš vsaj nekoliko revanžirali.

Dvakrat je našim šlo, pravijo, da gre v tretje rado. Bomo videli!

Razpis

godnega teka SK Ilirije v Ratečaj

SK Ilirija priredi v nedeljo 27. t. m. v Ratečaj gozinski tek za seniorje in juniorje. Proga bo dolga za seniorje 5 km, za juniorje 3 km. Pravico starta imajo vsi amaterji, člani klubov JZSS. Starostna meja za juniorje letnik 1921. Start bo točno ob 11.15 izpred Mlekarske zadruge v Ratečaj. Prijave do 11. pri vodstvu tekme.

Prvo, drugo- in tretjeplasirani v vsaki kategoriji prejme diplomu. Razglasitve rezultatov takoj po tekmi. Prijavnice!

Plavalna sekcija SK I. Sestanek članstva bo jutri, v četrtek ob 18. v klubskem tajništvo. Dnevni red: sklepi savezne skupščine v Zagrebu. Točno!

»Ilustrovane sportske novice« štev. 48 imajo prav pestro in zanimivo vsebino. Za naše sportnike sta najbolj zanimiva članka o fenomenalni zmagi Ljubljane nad Haškem in o Franju Pribošku, ki služi zdaj kadriški rok v Rajlovcu pri Sarajevu. Sicer pa je v tej številki še mnogo tega o zadnji prvenstveni nedelji v ligi, o Franju Kukuljeviču na Filipinih, o plavalcu Žižku in njegovem plavalnem stilu, o zadnji skupščini JPS in še razni drobji iz vseh sportnih panog. Posamezne številke so po 1 din.

Slalom klub »34« opozarja članstvo, da se sigurno udeleži IV. rednega občnega zbora dne 24. t. m. ob 20. v salonu restavracije hotela Strukel. Vhod iz Kolodvorske ulice. Odbor.

SK Reka: Drevi ob 20. seja upravnega odbora v gostilni Oblak (Bučar), Tržaška cesta.

Snuškarski klub Ljubljana poziva vse svoje tekmovalce na letošnji redni zdravniški pregled, ki bo dne 23. in 24. t. m. Zbirališče obakrat ob 15.45 na Miklošičevi cesti nasproti sodišča.

NOUGAT GALAK
IZVRSTNA SLAŠČICA

4 NOVE ŠPECIJALITETE

CRAKLAIT CITRA

MLEČNA ČOKOLADA ODLIČNA ČOKOLADA
S PRAŽENO RŽJO S KREMO OD CITRONE
ZELO REDILNA

NESTLÉ

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Takoj sprejem
tekačice, ki zna voziti kolo in avtomobil. »Ekspress, Emonska 2. 27304-1

Dobra frizerka
dobi stalno in dobro službo. Salon Doležal Bernard, St. Vid nad Ljubljano. 27301-1

Krojaškega pomočnika
za velike in male komade, sprejme Lopas Jože, Trbovlje. 27298-1

Gospodično
zgovorno, simpatično, za trgovino pohištva, sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27302-1

Frizersko pomočnico
sprejme Julij Kuhn, Laško. 27307-1

Frizerko
dobro moč. iščem. Nastop takoj. Zavrli Milan, St. Vid nad Ljubljano. 27289-1

Frizerka
reva, samostojna in res dober moč. nastopi lahko takoj. Stajer Božo. Kranj. »Unions. 27294-1

Natakarica
mlada in simpatična, in pomočnica za turističnega, dobiva tako mesto. Gostina »Vitez, Breg 18. 27296-1

Gospodično
veliko maturo, staro 18 do 22 let, sprejmemo kot začelnico v službo za ves dan. Imeti mora dar opazovanja in pripovedovanja (event. smisel za žurnalistiko). Prav dobro mora obvladati slovensčino in vsaj passivno dva tuja jezika. Vestne in iniciativne naj pošljejo ponudbe s curriculum vitae na ogl. odd. Jutra pod sifro »Marliava in vestnae. 27286-1

Elektromonter
mlajša moč, dobi takoj mesto. Bogataj, Kongresni trg št. 19. 27287-1

Pomožna kuharica
mlajša dobi službo takoj. Hotel »Novi svete, Maribor. 27268-1

Uradnica
srednjih let, večja knjigovodstva, dobi službo. Prednost imajo interesentke z znanjem nemščine. Točne podatke in zahteve na ogl. odd. Jutra pod sifro »Gorenjska - uradnica. 27277-1

Zagovodjo (Sageleitera)
in strojnika za žago Go mirje, a za Zagreb do bro pisarniško moč išče »Cere d.d. Ind. drva, Za greb, Tomašičeva 10, tel. 36-79. 26960-1

Mlinarskega pomočnika
samskega samostojnega - sprejem takoj v službo. Predstaviti se je v valjčnem mlinu v Kadečah pri Zid. mostu. 27298-1

G. Th. Rotman:
Kapitan Kozlostrelec gre leve lovit

Drugo jutro se je na vse zgodaj odpravil v mesto in se tam z avtomobilom odpeljal na letališče. Ogovoril je prvega pilota, ki mu je prišel naproti, se mu globoko priklonil in dejal: »Moje ime je Kozlostrelec in rad bi se kar moči hitro naučil letanja.«

Prej ko kupite

piano ogledite si naše izdelke in in cen. roštavljeni v Ljubljani, Komenskake al. 26. II. Srečemo se v udobnosti naših nizke cen. - Tvrdo IVAN KACIN. Domžale 27154-26

Prodaj
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Poceni odprodaja
2.000 darov snežk. Rev. 35-36 in 39 Rev. 37-38 in 49 Rev. 39-40 din 55 Za »Tretros snežke 20 do 30 odstot. popust. Trgovci popust. Vetrčgovina - Čevjci ALEKSANDER OGLA Sv. Petra c 18. tel 24-35 562-6

Prodaj
15 starih kipov in razne predmete. Hrist A. - Stična, Vir, 10 d. 27297-6

Posteljo
čisto, z mrežo in madracem in velik kovček. Prodaj po zmeri ceni. Ogled danes od 3. ure popoldan dalje in v četrek od 7. zvečer dalje. Florjanska ulica 58, pritičje, 2. vrata, levo. 27295-6

Kupim
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Vodovodne cevi
poliarce stare ali rabljene, kupim Habjan Ivan, Sma je pri letiš. 27276

Auto, moto
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Avto
dobro ohranjen, osebni, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »št. 25782«. 27281-11

Stroji
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Gospodinjje pozor!
Izposajmo šivalne stroje proti mali odškodnini. »PROMET« (nasproti križanske cerkve). 27292-29

Lokali
Beseda 1 Din. davek 3 Din za sifro ali dajanje 5 meseč. 17 Din

Restavraterja(ko)
z osebno pravico za 1. decembra, išče Sokolski dom v Mariboru. Pogoj osebno v Vuhredu pri starosti ing. Paherniku. 27305-19

Buffet
s krčmo in trgovino, dobro ideo, ob banovinski cesti na državni meji, 4 km od sedišča zrenja, ugodno na prodaj. Ekzistenca sigurna. Ponudbe na: »Združenje gostilničarskih obiti, Prevalje. 27278-19

Mesarijo
z inventarjem, ali brez inventarja, na prometni točki, brez konkurence, blizu industrije, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27280-19

Frizerji pozor!
Oddam ali prodam dobro vreden damski salon. Ivan Wolf, Tyrševa c. 31, Ljubljana. 26566-19

Posest
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Prodaj posestvo
pri Sromljah, hiša, gospodarsko poslopje, vinogradi, njive in travniki. Oglasi nai se vsak pri Johanu Novaku Sv. Lenard št. 6 pri Brežicah. Cena 25.000 din. 27285-20

Kliseje
ENO-IN VEČBARVNE JUGOGRAFIKA Sv. Petra, nast. 23

Stanovanje

odličn. Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Komfortno stanovanje
vseh sob, kabineta, kopalnice, oddam takoj. Kozca Kotlja 3. Sika, poleg stare mitnice. 26426-21

Sobo odda
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Sobo
lepo opremljeno, s separatnim vhidom in souporabo kopalnice, oddam 1. decembra. Marija Zore, Gledališka ul. št. 12, pritičje. 27303-23

Opredeljeno sobo
lepo, s strogo separiranim vhidom, oddam boljšemu gospodu 1. dec. Florjanska ulica 31. I. 27291-23

Sobe išče
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Mlad zakonski par
vse dan odsoten, - išče opremljeno sobo z uporabo kopalnice v centru. Ponudbe pod »Blizina Trbovljske na ogl. odd. Jutra. 27284-23

Dijaške sobe
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Dijaka
sprejem v lepo toplo sobo, prvotno hrano, po zmeri cen. Miklošičeva 15-17, deno 27275-22

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Vagon za Beograd prost
Opremi pohištvo. Za dopolnitev teže, ca 3000 kg, iščem interesenta proti znižanju prispevku. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27290-31

Dopisi
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

Mucika
Hvala pridem v petek zvečer k Tebi sk. Jovovič? 27293-24

Razno
Beseda 1 Din. davek 3 Din; za sifro ali daja nje naslova 5 Din Naj manjši znesek 17 Din

PREMOČLIVJE HUBERTUŠE, TRENČKOTE.
vse vrste dežne plašče, obleke l. t. d. Najboljši nakup

Presker.
Sv. Petra c. 14.

POZOR!
Za premog, koks, suha drva se obračajte na V. Podobnik, TRŽASKA 16. telefon 3313

Mojster za predilnico
(THROSTLE IN FLYER)
prvo vrstno prakso se išče. Obširne ponudbe s sliko je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod sifro »Novost«

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

Zapustil nas je za vedno gospod

ANTON SIVKA

šol. upravitelj v pokoj

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, dne 24. novembra 1938, ob pol 9. uri dopoldne izpred hiše žalosti v št. Juriju ob juž. žel. na domače pokopališče.

ŠT. JURIJ OB JUŽNI ŽELEZNICI, dne 21. novembra 1938.

Zaluojaši ostali

Dne 4. decembra t. l. se vršijo dopolnilne

volitve v nemški državni zbor za sudetske Nemce.

Upravičeni voliti so tisti sudetski Nemci, ki so imeli 10. X. 1938 v Sudetski deželi domovinsko pravico in so bili pred 1. I. 1910 na tem ozemlju rojeni. Dalje imajo tudi pravico voliti njih zakonske žene in potomci, če so dne 4. decembra 1938 dovršili 20. leto starosti. Volilni upravičenci naj se takoj pisмено javijo pri Nemškem konzulatu v Ljubljani, Bleiweisova cesta 34, ob predložitvi osebnih listin: potnega lista, domovnice, rojstnega lista, i. t. d.

Nemški konzulat

Prijetno čitanje

ob dolgih zimskih večerih, udobno delo pri umetni luči omogočajo Zeiss-Uro-punktalna očala. - Z omiljenjem ultra-rdečega žarenja se doseže prilagoditev na razmere ob dnevnih svetlobi, ki dobro do očem, jih ščiti pred zgodnjo utruditvijo in zveča nrao zmogljivost - Zato se Uro-punktalna očala-ravno ob tem času prav prijetno nosijo

ZEISS URO-PUNKTALNA OČALA

se dobivajo v strokovnih optičnih trgovinah. Pojasnjevalna tiškovina URO brezplačno pri CARL ZEISS JENA ali M. PAVLOVIČ, glavno zastopstvo za Jugoslavijo - Beograd poštini predal 41.

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

V hladnih dneh Vas kozarček

NET-VINA

obvaruje hrpe. - Gostilničarji ga lahko naroče že majhen sodeček. - Zahtevajte povsod le BERNEI B. MARINKOVA iz SREMSKIH KARLOVCEV, Fruška gora.

Zavarujte se pri angleški zavarovalnici »ROYAL EXCHANGE ASSURANCE«

ustan. l. 1720. Kapital nad 7 milijard din. Prevzema vsak rizik sama. Likvidira škodo priznano hitro in kulantno. Dvakrat dá, kdor hitro dá. Priporoča se Ing. JOSKO KOBI, gl. zastopnik tel. 22-60, Ljubljana, Resljeva 16

JAVNA ZAHVALA

Ob priliki zadnjega požara nam je isti upepelil dve šupi na našem skladišču v Ribnici z vso lesno zalogo ter smo utrpeli veliko škodo, katero nam je pa angleška zavarovalnica

»Royal Exchange Assurance«

že tretji dan - v direktnem sporazumu z nami kulantno likvidirala in obračunano škodo takoj izplačala v naše popolno zadovoljstvo, za kar ji dajemo tem potom vse priznanje in jo vsakomur najtopleje priporočamo

Ing. A. & M. RUDEŽ lesna industrija in trgovina BIBNICA NA DOLENJSKEM

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Preds. opr. 20. - I/S. V Ljubljani, dne 19. XI. 1938.

VABILO

na XVII. REDNI OBČNI ZBOR Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani,

ki bo v nedeljo, dne 18. decembra 1938, ob 9. uri predpoldne v sejni dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo revizorjev o računskem zaključku za leto 1938.
3. Razprava in sklepanje o poslovnem poročilu upravnega odbora za leto 1937. in o odvezi.
4. Določitev zneska za sklad o podpiranju potrebnih brezposelnih zavarovancev v smislu § 37., točka 8. statuta.
5. Določitev zneska za podpore po § 6. pravilnika o draginskih dokladah.
6. Sklepanje o pridobitvi nepremičnin.
7. Slučajnosti.

Predsednik Pokojninskega zavoda za nameščence: Dr. MILAVEC I. r.

Opomba: Občni zbor je sklepčen, ako je od vsake skupine (službodajalcev in nameščencev) navzoča vsaj tretjina delegatov. Ako je občni zbor nesklepčen, se mora vršiti v 6 tednih drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa potem o predmetih dnevnega reda veljavno brez ozira na število navzočih članov. Sklepa se z absolutno večino oddanih veljavnih glasov.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Jože Zupančič

PISAR. RAVNATELJ V POKOJU

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne izpred mrliške veže Zave-tišča sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 22. novembra 1938.

ZALUJOČA SOPROGA Z OTROCI

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split. Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovske menice DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000.- Vroji vse bančne posle najkulantneje

Urejuje Davorin Ravljen. - Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. - Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. - Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. - Vsi v Ljubljani.